

FFblaðið

BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Nr. 343

Hósdagur 26. maí 2005

12,-

Mia á Støðini 100 ár

Mia gjørdist fyrstu ferð einkja í 1932, tá "Immanuel" gekk burtur. Nú fyllir hon 100 ár.

Sveisi- og trygdarútgjør til skip

petur & petur • 320870

P/f Sveisingahandilin
Mykinesgøta 8
Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 311909 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
idnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Síða 12

Minningarhald í Newcastle

Føroyskir og danskir fiski- og sjómenn settu lívið í vága móti nasistunum. Vit vóru á minningarhaldinum í Newcastle.

Soleiðis kunnu fiskimenn koma inn í ALS

Tað ber til hjá fiskimonnum at koma inn í ALS.
Á síðu 20 greiða vit frá mannagongdini.

Síða 20

Køllskipanir til skip, idnað & handlar
Hítapumpur · Prosjektering · Montering

SUNWELL

deepchill™
is-skipan
- ein góð iløga

Royndir vísa, at góðskan á
fiskinum er munandi betri
við greytisi enn við vanligum ísi

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 · tel 35 12 20 · www.im.fo

Eljas úr Finlandi ynskti at hava sín seinasta fund í Føroyum

Sum fakfelagsmaður í 40 ár hevur Eljas verið í mongum londum, men ikki í Føroyum. Tí ynskti hann at hansara seinasti fundur skuldi vera her.

Síða 3

Skúvoy í fortíð og nútíð

Tað var eina ferð, at Skúvoy blómaði og fólk flutti hagar. Vit hava ættarsøgu úr Skúvoy, sum byrjar í Lórvíksfirði í 1727.

Síða 9

Umvælingar av bátum

KREA/FO · TEL 44 93 39

Einasta góðkenda glasfiburbátasmiðjan í Føroyum.

Alt glasfiburarbeiði verður gjørt í góðkendum verkstaði.

Alt umvælingararbeiði á einum staði: leingjan av bátum, søla og íseting av motorum, - og so hava vit teir sera væl umtóktu slengrikjølarnar.

Ring ella kom inn á gólvíð.

Ein góð tænasta!

AWI BOATS SERVICE SP/F

Rókahavnin 10 · FO-620 Runavík
Tel 448585 · Fartel 218585 · Fax 448785
awi@post.olivant.fo · awi.fo

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

8. mai

Minus 0,3 stig og lot av suðri við kava og heglings-æli. "Kiliutaq" kom inn at landa í morgun, teir hava knappa fulla last. "Lómur" kom eisini inn at landa í morgun, teir hava gott 90 tons inni. "Markus" var inni í gjár eftir pakningi.

10. mai

+6,7 stig og stilli. "Nanok Trawl" kom inn at landa í morgun, teir hava knappa fulla last inni. "Kiliutaq" fór nýggjan túr í gjárs-kvøldið.

11. mai

Í dag eru +0,7 stig og lot av eystri við kavaælingi. "Polar Timmjarmiut" kom inn í morgun við maskin-trupulleikum. Teir roknaðu við at fáa umvælt tað

aftur í dag. "Nanok Trawl" fór nýggjan túr í kvøld.

13. mai

+3,2 stig, stilli, kavaælingur og hvítt í bakka. "Lómur" kom inn at landa í morgun, teir hava verið úti í trý døg og hava gott 90 tons inni; teir sigla ikki fyrr enn eftir miðnátt.

14. mai

Tað vóru +5,2 stig og hvítt í bakka. Ja, tað var nógv minni kavi hendan dagin fyri 35 árum síðani, tá eg setti fótin á jørðina í Sisimiut í 1970. Tað er nógv broytt uppi á landi síðani, tað er vist, men ikki tað stóra við okkara havnaviðurskiftum. Tey eru tíverri syndarlíga vánalig, tað vita øll, sum koma hig-ar av og á.

"Sermisuu" kom í nátt inn við "Polar Timmjarmiut", sum hevði fingið maskinbrek. Undir troling í gjár bleiv skipið black out - alt steðgaði. Tað kundi endað álvarsligt hjá teimum, tí eitt risastórt ísfjall, líka stórt sum Møllers Ø, hevði kósini beint ímóti teimum, og har var einki at gera enn at seta skeri-brennaran á og kapp trolveirarnar - og sleppa sær avstað, og tað eydnaðist í øllum góðum. Hetta hold-ið, sum nú er umborð, hevur havt nógv trupul-leikar. Teir plaga at vera úti í tveir mánaðir hvørja ferð, og tað hava hesir verið nú tann 18. mai. Men tað hevur gingið útmerk-að hjá teimum, teir hava roynt í gott 40 tons og hava fiskað knapt 1.500

tons við einum trol. Teir klára at frysta gott 40 tons niður um døgnið. "Polar Timmjarmiut" fór út aftur hvítusunnunátt; teir hava baksast við at fáa trol-ið inn aftur og eru byrjaðir at fiska aftur.

18. mai

+5,7 stig og greytasvart í toku. "Lómur" kom inn at landa í morgun. Teir hava gott 95 tons inni, men sum stóðan er nú við loss-ing, sleppa teir ikki út aftur í kvøld, tí báðir kran-arnir, sum verða brúktir at landa við, eru gingnir fyri, og nú brúka teir lastbil í staðin fyri. Bátarnir fáa heilt nógv fyri tíðina, so tað stendur á at landa og koyra kassar umborð aftur.

SPEKT

statsaut.
revisorar

Correspondent Firm of
KPMG International
a Swiss Cooperation

Starvslýsing

Undirstjóri til Føroya Realkreditstovn

Fyri Føroya Realkreditstovn verður søkt eftir undirstjóra at byrja skjótast til ber.

Um Føroya Realkreditstovn

Virksemið hjá Føroya Realkreditstovni fevnir um útlán við veð í fiskiførur, flót-andi eindum og førur í frálandsvinnu og fiskaaling við heimstaði í Føroyum.

Stovnurin verður stjórnaður av einari trímánnastjórn, ið verður tilnevnd av landsstýrismanninum í Figgjarmálum.

Á stovninum eru 2 starvsfólk, umframt undirstjóran.

Starvið

Undirstjórin hevur ábyrgdina av dagligu leiðsluni av Føroya Realkreditstovni við ávísing til stjórnina.

Undirstjórin skal í neyvum samarbeiði við stjórnina, hava ábyrgdina av dagligu leiðsluni av framhaldandi rakstri felagsins, herundir skipa fyrir veitan av lánum og røkt av núverandi lánum.

Lønin verður ásett eftir nærri avtalu.

Umsøkjarin

Dentur verður lagdur á, at umsøkjarin:

- hevur hollan ástøðiligan og praktisk-an kunnleika til roknskap og figgjar-viðurskifti
- hevur hollan kunnleika til vinnuøkini sum útlánini hjá stovninum fevna um og samfelagsviðurskifti sum heild
- hevur leiðsluroyndir
- dugir at arbeiða sjálvstøðugt
- hevur góð samstarvsevni
- dugir væl at málbera seg í skrift og talu.

Umsóknir

Umsókn við upplýsingum um útbúgving og royndir, skal sendast til SPEKT statsaut. revisorar Sp/f, í seinasta lagi 15. juni 2005.

Fleiri upplýsingar um starvið fáast við at venda sær til Árna Ellefsen á telefon 34 34 45 ella 54 34 45.

Allar upplýsingar og umsóknir verða viðgjørdar í trúnaði.

SPEKT statsaut.
revisorar Sp/f.
spekt@spekt.fo
www.spekt.fo

Staravegur 17
Postboks 3258
FO-110 Tórshavn
Telefon 34 34 34
Telefax 34 34 35

Heiðavegur 15
Postboks 190
FO-600 Saltangará
Telefon 34 34 54
Telefax

TEMA 85

100% tryggleika?

petur & petur • 320870

**Tí velja
fleiri og fleiri
maskinmeistarar
Mobil smyrjoliu!**

Mobil Oil Føroyar

Mobil Oil Føroyar
Mykinesgøta 8, Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 319354 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

mammu'sa

„Petursarar gøta 18 · FO-100 Tórshavn · Tel: 31 88 08 · Fartel: 88 12 40

Seinasti fundur hjá Eljas:

Vildi sleppa til Føroyar

FF hevur javnan áhuga-verdar vitjanir, og ein av hesum var í seinastu viku. Forsøgan er tann, at vit eru limur í Nordisk Transportarbejderfederation, stuttnevnt NTF. Hesin felagsskapur er býttur upp í fleiri undirbólkur, sum umboða hvør sítt øki. Eitt av hesum er sjóvinna, eitt annað er lossingarmenn, og so eru fleiri onnur. Hvør av hesum bólkum hevur sína nevnd, sum so hevur fundir eina til tvær ferðir árliga skiftivís í teimum ymsu norðanlondunum. Onkrir av hesum fundum hava verið í Føroyum, sum t.d. sjómannadeildin, sum hevði fund í Nólsoy fyri nøkrum árum síðani. Árið eftir hevði flogferðsludeildin fund í Mikladali við máltíðum á Trøllanesi. Hetta riggaði sera væl, ikki minst tí slíkir fundir eru øðrvísi enn fundir, sum t.d. verða lagdir í norðurlendskum høvuðsstøðum, har komið verður við seinasta flogfarinum undan fundinum og farið verður avstað aftur við fyrsta flogfari.

Seinasta vikuskifti hevði lossingardeildin hjá NTF fund í Føroyum, og her var orsøkin eitt sindur serstøk. Her hava teir tann skikk, at tá ein nevndarlimur skal leggja frá sær, tá hann nærkast aldursmarkinum, sleppur hann sjálvur at avgera, hvar hansara seinasta fundur skal haldast. Tað er so ymiskt, sum menn hava valt. Onkur hevur t.d. valt Skt. Peterburg, sum eisini er eitt spennandi stað. Hesa ferð var tað Eljas Piiponen, sum umboðar lossarar í Finlandi, sum skuldi á sín seinasta fund, áðrenn hann leggur frá sær fyri aldur.

Hann valdi at hava sín seinasta fund í Føroyum. Hann sigur, at hann hevur ferðast so nógv staðni í heiminum, men í Føroyum hevði hann ikki verið, so tað ynskti hann, nú hann fekk møguleikan. Við í ferðalagnum vóru eisini Håkan Ekstrøm, úr Finlandi, Terje Samuelsen, úr Noregi og Marcel Carlsstedt úr Svøríki. Tað lá ikki fyri hjá donsku umboðunum at koma við.

Teir komu til Føroyar hósdagin í seinastu viku, og farið var avstað aftur sunnudagin. Vit í FF royndu eftir førimumi at gera ferðina so minniliga

Ferðalagið norðuri við Gjógv. Fr. Terje Samuelsen, Marcel Carlsstedt, Eljas Piiponen og Håkan Ekstrøm.

fyri Eljas sum møgult við teirri avmarkaðu tíð, sum var tøk.

Fyrst varð vitjað á FF friggjadagin, har kunnað varð um virkið hjá felagnum og um føroysk viðurskipti yvirhøvur. Síðan varð farið ein túr á Havnar-skrivstovuna, har kunnað varð um virksemið hjá Tórshavnar Havn, sum jú er víðkað sera nógv við teimum kommunusamleggingum, sum hava verið seinastu árin.

Síðan varð vitjað á Havnar Arbeidsmannafelag, sum jú er tað felag, sum um-

boðar lossingarmenn í Havn. Her hitti ferðalagið Ruth Arge og Monrad Kjælnæs, og her fekst eitt gott prát um umstøðurnar hjá lossingarmönnum í teimum ymsu londunum. Tosað varð eisini um tær broytingar, sum eru farnar fram. Tá "Tjaldrið" kom í gomlum døgum, møttu 100 mans upp at lossa. Nakað nógvir av teimum sluppu framat, meðan restin fór til húsa aftur og kundur bert vóna, at teir gjørdust hepnari næstu ferð.

Nú eru tað nakrir fáir,

sum gera sama arbeiði við teirri tøkni, sum er komin fram. Hetta hevur verið gongdin í øllum londum.

Men, sum frá er liðið, eru viðurskiptini meira skipað bæði hjá okkum og hjá hinum londunum. Meðan lossarar fyrr ikki vildu vita av at vera fastlöntir, so er hetta beint móttsett í dag. Gestirnir fingi eisini frá FF bókinu "Lossingarmenn í Havn", sum umframt ein hóp av myndum hevur ein samandratt á enskum.

Fríggjakvöldið bjóðaði FF til døgurða, og leygardagin varð skipað fyri einum biltúri, har Eljas og hansara felagar, sum heldur ikki høvdu verið í Føroyum fyrr, fingi møguleika at síggja okkara vakra land. Farið varð fyrst til Eiðis, síðan til Gjáar og túrurin endaði í gomlu bygdini í Norðragøtu, har tað bar til at síggja, hvussu liviumstøðurnar hava verið í Føroyum. Eljas er føddur í Mið-Finlandi, móti russiska markinum, og hann segði, at umstøðurnar har vóru retiliga líkar teimum, sum hava verið í Føroyum. Vónandi fer hetta at geva íblástur til at koma aftur higir.

Eljas hevur annars verið fakfelagsmaður í 40 ár. Hann hevur sagt sínum feløgum, at ferðin í Føroyum var ein perfektur endi á hansara fakliga virksemi.

Vit eru sera fegin um, at vit fingi møguleika fyri at medvirka til, at hetta skuldi kunna hepnast.

Løgtingsins umboðsmaður

Løgfrøðilesandi (stud.jur.)

Kundi tú hugsa tær at roynt eitt summarfrítíðarstarv hjá Løgtingsins umboðsmanni, so er høvi til tess nú. Umboðsmaðurin sóknast eftir einum lögfrøðilesandi, sum kann starvast á skrivstovuni í summarfrítíðini (einar 5-6 vikur í juli og august mánaði).

Tann lesandi skal saman við hinum lögfrøðingunum eftirkanna mál, sum umboðsmaðurin hevur til viðgerðar. Tað er ein fyrimunur, um tú ert ella er um at vera liðug(ur) við grundútbúgvingina. Nærri fæst at vita um starvið við at venda sær til skrivstovu okkara. Starvstið og løn verður ásett sambært avtalu.

Umsóknir saman við próvtølum skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi **fríggjadagin 10. juni** og kunnu sendast til:

Løgtingsins umboðsmaður
Postsmoga 2008
165 Argir

Til sølu

BMW 320d DIESEL

Ein sera fínur bilur.

Sera væl viðfarin.

Árg. '99

Koyrt: 107.000 km

Útgjald bert kr. 45.000,-

Restina práta vit um.

Bilfríðkan á Hjalla

Tlf. 357300 - 217300

Sí meira á www.bilfridkan.fo

Hon nýtist ikki at vera so

STÓR

Nei, lýsingin nýtist ikki at vera so stór fyri at síggjast - og tá kostar hon heldur ikki so nógv.

Gerið eina lýsingaravtalu við
FF-blaðið og sparið 50%

Telefon: 31 15 69
ff-blad@post.olivant.fo

Eljas ynskti at enda sítt fakfelagsvirki gjøgnum 40 ár í Føroyum.

KLAKSVÍKAR SJÓMANSSKÚLI

ein virkin skúli

Í august 2005 byrja hesi skeið á Klaksvíkar Sjómannsskúla:

SJÓVINNUFLOKKUR:

Við hesum skeiði fæst atgongd til framhaldandi lestur til skipara, um tygum eisini hava ta neyðugu siglingartíðina. Nærri upplýsingar hesum viðvíkjandi fáast við at venda sær til skúlan.

Møguleiki verður eisini at taka dugnaskaparskeið í sigling, ið gevur rætt til at føra skip upp til 100 tons út á 30 fjóðringar úr landi.

Í lærutíðini verða skeið tikin innan trygd og fyrstuhjálp.

Skeiðið varar 20 vikur. Tað eru ongar upptøktareytir til at sleppa inn í sjóvinnuflokkin. Fyri teir, sum seinni ætla sær víðari, er tað ein stóru fyrimunur at hava gingið í sjóvinnuflokkinum áðrenn, tí her verður grundarlagið til fleiri týðandi lærugreinirnar lagt.

Tvey pláss eru eftir til sjóvinnuflokkin.

SKIPSKOKKASKEIÐ:

Útbúgvingin gevur øktan førleika at virka sum skipskokkur á føroyskum fiskiskipi.

Kokkaútbúgvingin leggur m.a. dent á, at næmingar læra føðslulæru og reinføri, at proviantera, matgera, baka og borðreiða.

Í lærutíðini verða skeið tikin innan trygd og fyrstuhjálp.

Skeiðið varar í 20 vikur. Skeiðið, ið byrjar í august 2005, er fullteknað, men nýtt skeið byrjar aftur í januar 2006. Har eru nøkur pláss eftir.

SKIPARAR:

Nýtt skeið til skiparar byrjar í januar 2006. Til hetta skeiðið eru bert nøkur heilt fá pláss eftir.

Útbúgvingin til skipara varar í 1½ ár. Upptøktareytir til skiparar er treytað av víðkaðari fráfaringsroynd fólaskúlans í lærugreinunum føroyskt, danskt, enskt, rokning/støddfrøði, alis-evnafrøði við próvtali í minstalagi 6 ella javnmett hægri prógv. Ella hevur gingið á sjóvinnuskúla og staðið dugnaskaparskeið í sigling.

Umsøknarblað:

Umsóknarblað fáast við at ringja á tlf. 456128.

**Vit hava
stórt úrval
av reiðskapi
til línuveiðu**

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum
í ymiskum støddum.

Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦♦**vælkomin inn á gólvið**

SNØRISVIRKIÐ
í Klaksvík

Tel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ
í Runavík

Tel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismisnýtarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkomin at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

Tær bestu og biligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radióútgerð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgerð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatións-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatións Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikatións	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinet	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgerð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Á ferð í prentsøguna

Síðan 1927 hefur prentsmiðja verið í H.N. Jacobsens Bókahandil. Her hefur ótrúliga nógv verið prentað gjøgnum árin, m.a. teir peningaseðlar, sum vit nýttu undir 2. heimsbardaga.

Ein annar prentlutur hefur verið tann góði gamli Almanakkin, sum er givin út av bókhandlinum og prentaður her tey flestu árin.

Fyrst vit minnst var prentsmiðjan eitt rættliga stórt arbeiðspláss. Men tey hava verið nakað konservativ og eru ikki lopin eftir nýggjari tækni. Sum frá leið var bara gøtumaðurin Martin Thomsen eftir, og hann prentaði á gamla hátt við blýggi. Martin hefur eisini verið á prentsmiðjunum í heili 60 ár, og er prentsmiðjan í bókhandlinum einasta arbeiðspláss hann hefur havt.

Men nú eru bæði pressa og Martin pensjónerað, sum tað gongur sjón fyri søgn á hesi myndini. Her eru pressan og Martin á veg út úr húsinum.

FF hefur havt nógv samskipti við hesa prentsmiðju gjøgnum árin, og vit fara at takka bæði Martin og pressu fyri gott samstarv!

Her eru Martin og pressan á veg út úr Gamla bókhandli.

Sjálvuppgávur og roknskapir 2004

Innlatingarfreist

Feløg, felagsskapir, deyðsbúgv o.t. – við roknskaparskyldu – skulu lata inn sjálvuppgávur og roknskapir viðvíkjandi árinum 2004 í seinasta lagi

1. juni 2005

um roknskaparskeiðið endar í ella fellur saman við álmannakkaárinum 2004.

Sí eisini heimasíðu okkara www.tollskatt.fo

Toll- og Skattstova Føroya

FF-blaðið
www.fiskimannafelag.fo

Klaksvíkar Sjúkrahúsi

Ortopædkirurgiskur skómakari & bandagistur frá SAHVA verða á Klaksvíkar Sjúkrahúsi 14. og 15. juni 2005 og á Landssjúkrahúsinum 16. juni 2005.

Tíð fæst við at ringja á tlf. 455463, mánaag og týsdag kl. 10-12, í seinasta lagi 7. juni 2005.

Klaksvíkar Sjúkrahús

Vit hava útgerðina

- Flóttitrol
- Botntrol
- Rækjutrol

VÓNIN

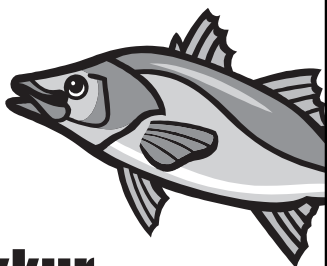
Høvuðsskrivstova:
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 474 200
Telefax 474 201

Tórshavn:
Viðarnes
100 Tórshavn
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

info@vonin.com - www.vonin.com

AGN

**sild
tobis
kúfiskur
makrelur
høgguslokkur**

...dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR

telefon: 448095 · fax: 448744

SKIPSTIMBUR & APTERING

Vit átaka okkum alt arbeiði innan skipstimbur og aptering, so sum nýggja messu, brúgv ella lugar.

**Sp/f Skipstimbur
og aptering**

v/Jón Jacobsen · FO-470 Eiði · Tlf: 22 23 86

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

Tekningar og barometur av "Ruth"

Fyri einum tveimum árum síðani høvdu vit í tveimum bløðum frásøgn um mjólkabátin "Ruth". Tann, sum hevði gjørt tað grundleggjandi granskingararbeiði í hesum sambandi, var Álvur Danielssen, sum hevur átt ymiskt annað áhugavert tilfar í FF-blaðnum.

Álvur Danielssen ©

Nú hevur Álvur fingið til vega upprunatekningarnar til "Ruth". Hesar eru fingnar frá Stavanger Museum, og mugu hesar tekningar verða roknaðar at vera av serligum áhuga í Føroyum. Vit kunnu bert endurgeva nakrar fáar av hesum

tekningum. Afturat tekningunum hevur Álvur fingið mynd av einum barometrið, sum eftir øllum at døma eisini er av "Ruth".

"Ruth" er ein partur av søguni fyri okkum øll, og tí skulu vit taka eitt sindur aftur í hesa søgu.

Læknin "ordineraði" mjólk

Brennivínslóggávan verður ofta havd á lofti, og ymsar hugsanir eru um hana og um fólkaatkvøðuna á sinni. Men orðaskiftið og valstriðið upp undir atkvøðugreiðsluna fekk eina avleiðing, sum fáur kanska veit ella hugsar um.

Úr Danmark kom

maður, Petur Jensen av navni, ið skuldi sláa eitt slag fyri fráhaldsmálið. Og tað gjørdi hann eisini. Hann var útlærdur meiaristur.

Í Havn høvdu nakrir menn eina tíð arbeitt við at seta á stovn eina mjólkarsølu til tess at bøta um mjólkarneyðina í Havn.

Hetta hevur ikki verið nógv umrøtt, men tann fyrsti, sum kom við uppskot um eina mjólkarsølu í Havn var Hilmar J. Fridericia, sum í árunum 1903-07 var fyrsti kommunulækni í Havn. Hann dugdi betri enn aðrir at skilja, hvussu skaðilig mjólk-arneyðin var fyri fólkaheilsuna, og hann legði doyn á at fáa meira mjólk til Havnar. Hann vendi sær til ymsar stovnar í Danmark, og av hansara ávum kom Landbrugs-holdnings-selskabets mjólk-arvirkisráðgevi G.O.F. Elbrecht higar at leggja monnum lag á.

Eigari er Heðin Samuelsen. Abbi hansara Dánjal í Horni var meistari á Ruth og málningurin er gáva frá Føroya Maskinistfelag tá Dánjal fylti 95 ár í 1964. Dánjal var heiðurslimur í felagsins. Málningin hevur Sigmund Petersen málað.

Samstundis, sum mjólkarsølan varð sett á stovn, sóu teir, at tað fór at vera neyðugt at hava ein bát, ið dagliga kundi sigla út á bygdirnar eftir mjólk. Tað var eyðsæð, at ein tilík fyrirtøka vildi vera til gagns, ikki bert fyri Havnina, men eisini fyri neytahaldið úti á bygdunum – og kom eisini at hava stóran týðning fyri flutning av fólki, vørum og posti millum bygdirnar – fyri fyrst norðanfjørðs.

Hesir menn komu í samband við Petur Jensen, og fingur teir mong

gód ráð frá honum.

Sum fulllærdur meiaristur lovaði hann at dugna teimum sum best. Árið eftir sendu teir boð eftir honum at taka við sum fyrstøðumaður fyri nýstovnaða mjólkarvirkinum í Havn.

Undangongumenninir at fáa sett á stovn mjólkarvirki og rutusigling vóru: Napoleon Andreasen í Dali, C. Christiansen, bankastjóri og Valdemar Lützen. Vit fara at nevna tann seinasta, sum vit eisini umrøddu í sambandi við, at 100 ár vóru liðin síðan

hansara virki varð sett á stovn. Hann var formaður í nevndini í heili 43 ár. Tað skal eisini nevast, at hann var ein tann fremsti stuðulin hjá sjómansheiminum í Havn.

Teimum kravdist ein partapening upp á kr. 22.500. Teir skriva so til aðalstjórnina fyri postverkið í Keypmannahavn og greiða gjølliga frá, hvat veldugt framstig tað vildi verið fyri postflutningin, um ein bátur hvønn dag sigldi til tær ymisku bygdirnar og aftur til Havnar

Hetta barometrið er helst frá "Ruth". Tað er í hvussu er keypt frá firma Karl Kjaeveland, sum var stovnað í 1897, og sum er framvegis er til í Stavanger. Hetta navnið er inni í barometrinum og tað hevur nr. 609.

Hagtøl fyri raksturin av "Ruth" 1908-1929

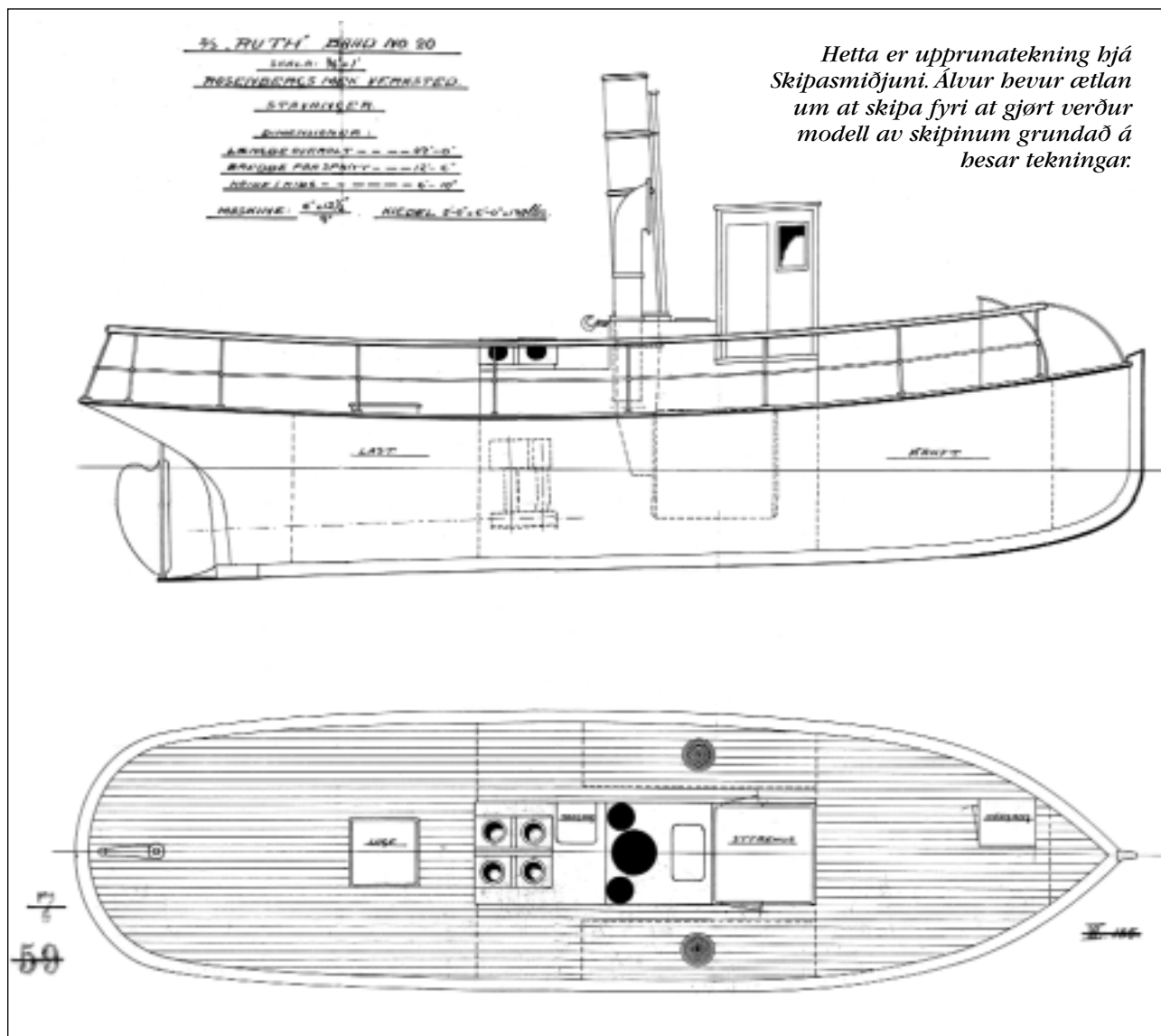
Ár	Inntøkur av ferðafólkið	Poststuðul	Eykastuðul	Eykatúrur	Frakt	Viðlíkahald	Kol útreiðslur	Lønar-útreiðslur	Eginogn	Viðmerkingar
31-03-1909	3.945,00	3.999,96		839,40	1.930,68		3.595,33	3.576,33	17.875,32	1) Viðv. eginogn
31-03-1910	4.883,00	4.000,00		459,50	3.442,40		2.026,47	4.488,59	17.832,82	2) Viðv. ferðafólki
31-03-1911	4.923,90	4.000,02		494,00	3.145,11		2.602,27	4.169,57	17.832,82	
31-03-1912	4.838,94	3.999,96		702,00	3.194,67	756,39	2.840,64	3.320,75	17.843,17	
31-03-1913	5.063,40	4.000,00		925,63	3.752,12	1.113,71	3.041,30	3.584,12	16.000,00	
31-03-1914	4.858,80	4.000,00		477,75	3.400,70	1.448,10	3.525,47	3.682,25	15.000,00	
31-03-1915	4.539,10	4.000,00		351,75	3.812,28	2.067,22	3.036,91	3.795,45	14.500,00	
31-03-1916	5.447,15	4.000,00		307,25	3.772,98	2.159,11	5.156,86	3.698,00	14.500,00	
31-03-1917	5.593,90	4.999,97		295,65	3.729,26	2.595,26	9.803,02	4.100,00	14.500,00	
31-03-1918	4.581,16	5.000,00	2.300,00	0,00	963,35	1.483,42	14.187,23	4.400,00	14.000,00	
31-03-1919	9.336,95	5.000,00	3.500,00	808,25	7.384,01	2.542,84	25.049,05	5.420,00	12.612,89	
31-03-1920	13.207,75	12.000,00	16.548,36 x)	1.338,29	8.814,09	4.205,04	27.859,51	8.440,00	10.612,89	x) Ríkisstuðil
31-03-1921	16.847,75	12.000,00	11.112,97	914,25	10.479,12	8.162,29	31.365,50	10.730,00	5.112,89	
31-03-1922	11.692,50	18.000,00	6.000,00	1.704,80	12.601,71	7.164,25	14.769,75	10.640,00	2.988,89	
31-12-1922	7.278,00	13.500,00		0,00	7.133,20	3.958,56	5.468,17	8.170,00	88,89	Á eykaaðalfundi 4. des. 1922 varð
31-12-1923	11.019,50	16.500,00		928,75	9.104,57	6.047,25	7.536,15	11.010,00	88,89	roknskaparárið broytt til álmanakkaár
31-12-1924	8.710,00	15.624,95		97,50	7.662,58	4.911,80	9.527,75	10.840,00	88,89	
31-12-1925	8.183,10	15.500,00		1.045,00	9.287,83	9.528,82	6.418,84	10.440,00	88,89	
31-12-1926	6.443,66	10.875,05		19,25	5.807,99	4.126,72	5.890,00	7.532,00	88,89	3) Tróndur verður keyptur 13. apríl.
31-12-1927									88,89	4) Roknskapurin øðrvísi uppsettur
31-12-1928									88,89	4) Roknskapurin øðrvísi uppsettur
31-12-1929									832,34	5) Ruth verður seld.

- 1) Fyri 1909: Herav 2.875,32 "Ruths etablerings konto". Kanska peningur nýttur m.a. at keypa fraktmerki.
- 2) Ferðafólki: Ferðafólkið kenna vit ikki, men taksturur fyri vaksin var frá 1908 lutfalsliga 50,75 og 100 oyru fyri longsta túrin. Børn hálvan prís 50,40 og 25 oyru.
- 3) Samanlagdar inntøkur fyri Ruth og Trónd hetta árið. Herav hevði Ruth einsamøll, teir 3 mánaðarnir áðrenn Tróndur kom, eina inntøku uppá kr. 927,76.
- 4) Rakstur av Ruth varð í 1927 uppgjørdur til eitt hall á 950,19. Í 1928 hevði hon eitt avlop á kr. 98,19. Onnur tøl eru ikki tøk.
- 5) Helst fekk hon onkrar ábøtur áðrenn hon varð seld. Tó vita vit, at dampmaskinan varð tikin úr og helst eisini stýrhúsið.

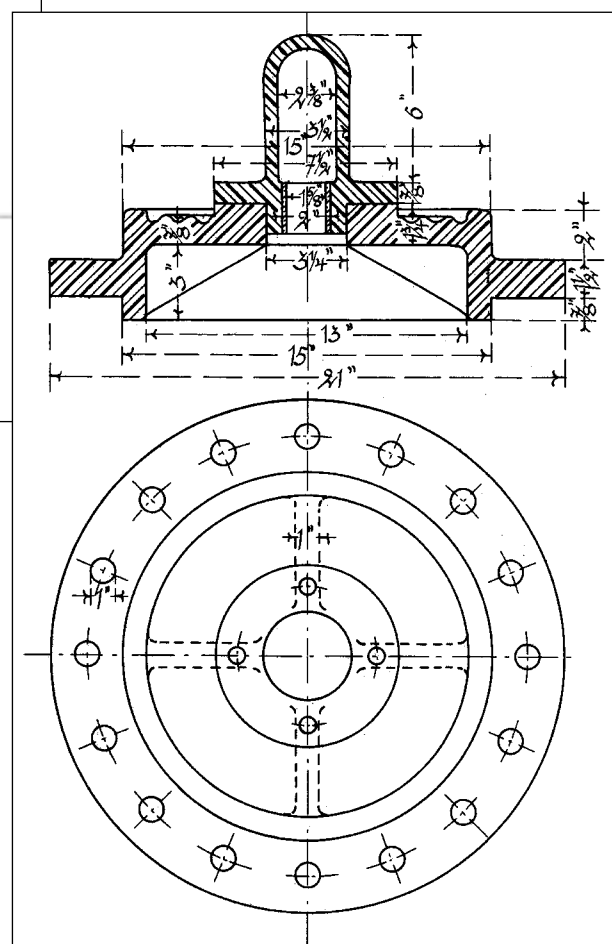
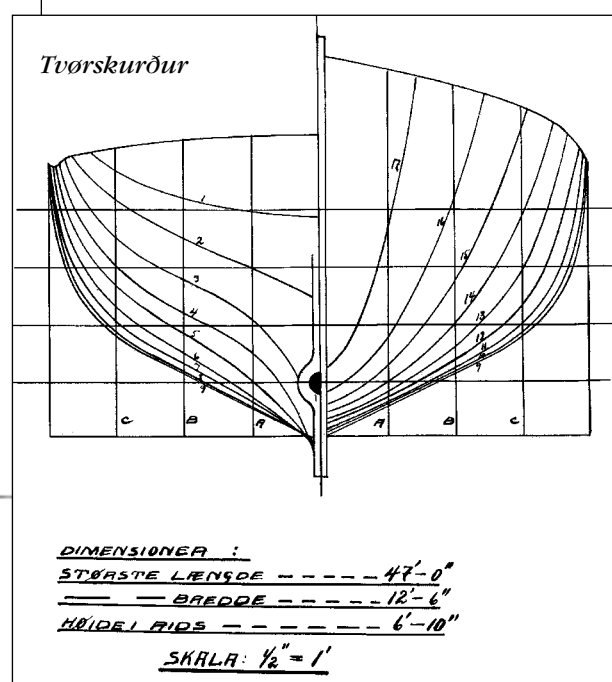
Frá 1908 æt felagið aftanfyrir "Ruth": "Aktieselskabet Thorshavns Mælkeforsyning." Stovnað 5. mars 1908.

Frá 9.februar 1920 eitur felagið: "Aktieselskabet Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik."

Hesi hagtøl eru tey mest týðandi, og eru tey tikin úr gerabókini hjá mjólkarvirkinum. Onnur tøl vísa at á hvørjum ári hevði mjólkarvirkið ein leigubát sum avloysara fyri Ruth, sum skuldi til árligt ketilreins.

Hetta er upprunatekning hjá Skipasmiðjuni. Alvur hevur ætlan um at skipa fyri at gjørt verður modell av skipinum grundað á besar tekningar.

Tekning av maskinuni. Maskinan var ein dampmaskina, gjord í Skotlandi, sum nr. 56. Ketilin nr. 126.

sama dag. Tí heita teir á postverkið um at fáa loyvi at hava postflutningin um hendi og fyri hetta mega teir hava minst kr. 4.000 fyri um árið, umframt tað eitt lán, kr. 6.000. Tað er einki at ivast í, at tað mundi vera Christian Bærentsen, tí føroyska amtmanninum, sum var í embætinum 1897-1911, og læknan Fridericia, fyri at takka, at hetta gekk so væl.

Alt hetta gekk so mikið væl í hond, at felagið varð stovnað 5. mars 1908, og longu 1. apríl byrjaðu teir at sigla við einum motorbáti, ið æt "Dan". Teir leigaðu hann frá Gamla Jensen, smiði.

"Ruth" ein stórhending

Stóra gjøgnumbrotið hendi við keypinum av "Ruth". Hann varð bygdur á Rosenberg Mekaniske Verksted í 1906. Hann var bygginummar 20 hjá hesi skipasmiðjuni og varð bygdur til B. P. Husebø í Stavanger og varð latin eiganum 10. september 1906. Husebø var bæði eigari og skipari, og hann átti "Ruth", sum hon eisini kallaðist tá, so leingi hon var í Noreg. "Ruth" varð bygdur sum sleipibátur, men varð í 1908 skásettur sum ferðamannaskip við loyvi til 70 ferðafólk í vardum farvatni. Hann sigldi tó ikki við ferðafólki í Noregi, tí sama ár

varð hann seldur til Føroyar.

Tann 11. juni 1908 kom "Ruth" til Havnar úr Stavanger, og frá 1. august 1908 byrjaði "Ruth" sum fyrsta skip at sigla í fastari ferðætlan norður í Sundalagið, til Hvalvíkar og Oyrar, og inn á Skálafjørðin. Millum manna varð báturin bert kallaður "mjólkarbáturin". Hann var mastra-

leysur, málaður hvítur við reyðum skorsteini, hevði 40 hk dampmaskinu og meistarin fýrði sjálvur. Hetti skapti so eisini möguleika fyri regluligum postflutningi, sum tó í fyrsta umfari bert var tvær ferðir um vikuna til hvørja bygd, sum tá var eitt stórt framstig.

Leingi voru Jógvan hjá
Mikkjali í Dali, skipari og

Dánjal í Horni meistari. Hann kundi ekki leggja at í Vágsbotni, men har varð stoyptur ein stabbi nakað úti, sum plankar vóru lagdir út á og bátar og smærri før landaðu fisk har. Her legði "Ruth" viðhvørt at, men oftast mátti fergað vera ímillum. Fastur fergumaður um tað tíðina var Poul Johannes hjá Páll, sum búði í Tróndargøtu.

Í 1909 kom Petur Jensen upp at taka við leiðsluni. fyri hetta fekk hann kr. 125 um mánaðin, og sonurin fekk kr. 60 í mánaðarløn. Maskinurnar komu og mjólkarvirkið byrjaði í september mánaði sama ár.

**Ikki bert sum at
siga tað at fáa mjólk**

Hetta við mjólkini var nú ikki bara sum at siga tað. Fólk skuldi jú venjast við at drekka mjólk, aftaná m.a. at hava drukkið "svart" drekka í ómínniligar tíðir. Annað var, at bøndurnir máttu venjast við at fáa neytini at kálva soleiðis, at mjólkarframleiðslan varð jøvn yvir alt árið. Og so miseydnaðist eisini ostagerð av avlopsmjólkini og tey skuldu enn tá upplivað, at nøgðin at mjólk kom at minka, so onkran dagin fingur teir bert 20 litur av mjólk. Bøndurnir hildu eisini, at teir fingur ov lítið fyri mjólkina. Men fyrri at stuðla bóndunum varð fóður selt uttan vinn-

Hetta er eitt "fyrstagenetrátt" fraktmerki hjá mjólkaforsýningini. Hetta er komið í brúk 1. oktober 1908. Saman við einum 10 oyra fraktmerki eru hesi tey einastu kendu fraktmerkini frá hesi tíðini. Helst vórðu onnur virði eisini nýtt. Kanska bandilslumonnunum ella bókunum hjá avgreiðslumonnunum á leiðini hjá "Ruth" kunnu svara hesum? Merkini kunnu keypa frá mjólkarvirkinum umframt frá avgreiðslumonnunum í teimum ymiskum byggunum. Mundu hesir avgreiðslumenn eisini selja frímerkir?

ing.

Fyri at geva eina hylling av mjólkanøgðunum kann nevast, at í 1909 fekk mjólkaforsýningin 141.000 litrar av mjólk. Í seinnu krígsárumum fór nøgðin niður um 100.000, men í 1932 var nøgðin komin uppá 370.000 litrar.

Tað verður eisini nevnt í 25 ára ritinum, at neytatalið ikki er økt, hóast bøttu móguleikarnar hjá bóndunum at sleppa av við mjólk. Men frágreiðingin er tann, at nú verða kýrnar fóðraðar og geva tískil meira. Bøndurnir hava tískil funnið út av, at tað loysti seg betri at hava færri neyt, sum mjólka nógv enn nógv neyt, sum mjólkaðu lítið.

Fyrstu áriní gav meiarí-ið tískil hall, meðan "Ruth" gav avlop.

So við og við kom fyrirtøkan rættiliga fyri seg, men fyrri heimsbardagi og serliga tíðin aftaná skapti ólag á alt. M.a. øktust útreiðslurnar til kol, sum jú var brennievnið hjá "Ruth", frá kr. 3.000 til góðar kr. 31.000. Eftir kríggði varð eisini farið undir margarinframleiðslu, sum gjørdist ein stórir partur av virkseminum hjá fyrirtøkuni. Í dag kunnu vit bert undrast á, at tað skuldi bera til fyri 80-90 árum síðan at framleiða margarin í Føroyum, meðan tað ikki ber til í dag. So væl gekk, at í 1920 kundir felagið geva vinningsbýti upp á 20%.

Nú gjörðist "Ruth" eini ov lítill til tann nógv økta trafikkin. Og fólk knarraðu um at tað var so trongligt umborð. Á ársaðalfundinum í 1923 fekk

Skipini hjá Meiarinum

1. **"Ruth"**. Keypt í juni 1908 úr Stavanger í Noregi fyri kr. 14.000. 15 brt. Longdin var 13,55 m og breiddin 3,92 m, djúpd 1,91 m. Sökt á Sörvágsfirði januar 1976.
2. **"Sigmundur"**. Keyptur í mars 1923 frá Handilsforeiningini fyri kr. 9.000. Hann var bygdur úr eik á Skála í 1920 og tók 25 ferðafólk. Hevði ein 35 hk "Gamma" gløðihøvdmotor. 13,8 brt. Hann er 11,3 m langur, 3,3 m breiður og 1,7 djúpur. Hetta er annars sami "Sigmundur", sum sigldi við mjólk, posti og ferðafólki millum Oyrabakka og Hvalvík árin 1964-69. Tá átti felagið Oyggjaleiðir hann. Báturin er til enn og hevur enn sama navn. Stendur á kajuni í Miðvági, keyptur fyri 1 kr. Góðir menn hava í umbúna at varðveita bátin.
3. **"Dúgván"**. Keypt í desember 1926 úr búnum hjá M. C. Restorff og Sønner fyri kr. 5.000. Bygd av Elias í Rætтарá til Vágsbotnshandilin í 1922 úr fýr og eik og var 15 brt. "Dúgván" var 12,40 m long, 3,77 breið og 1,79 djúpur.
4. **"Tróndur"**. Áður "Odden". Bygdur í 1920 í Drøbak, keyptur úr Oslo í apríl 1926 fyri nkr. 21.000. Tók 100 ferðafólk umframt 20 tons av farmi. 69 brt. Seinni umbygdur og tók tá 135 fólk. Longd 22,9 m, breidd 5 m og djúpt 2 m. Settur á land norðanfýri Hósvík. Varð fyrirbeindur februar 1963.
5. **"Streymur"**. Bygdur 1930 í Frederikssund úr eik, bók og fýr. Keyptur úr trotabúnum hjá Ísvirkinum á Tvøroyri í 1932 fyri kr. 40.000. Tók 85 ferðafólk umframt farm. 48 brt. Motorurin var ein 2 syl. Tuxan Kbh 108 hk. Tiltikin sjógóður og sigldi um 8-9 míl. Hann var 20,6 m langur, 5,4 m breiður og 2,5 m djúpur. Seldur í 1958-59 og kom seinni inn á Skálafjørðin, har hann sakk við Hulkan í Strondum í 70-unum. Tá hevði hann navnð "Silver Bell".
6. **"Sigmundur"**. Keyptur í oktober 1949, sum "Green Dolphin" úr Bretlandi fyri kr. 135.500. Tók 180 ferðafólk. Var 169 brt. og bygdur í 1941 í Gosport. Hevði verið nýttur sum minusópari. Motorurin var ein 7 syl. 2 takt dieselmaskina frá British Awxiliaries Ltd., 500 hk. Hann var 35,5 m langur, 7 m breiður og 3,3 m djúpur. Først eina ódnarveðursnátt í februar 1950 úti í Grind.
7. **"Sigmundur"**. Er bygdur í 1942 í Peterhead. Hevði eisini verið brúktur sum minusópari. Keyptur í mars 1950 fyri kr. 80.000. 150 brt. Tók 250 ferðafólk. Var nógv umbygdur, áðrenn hann í november sama ár kom til Føroyar. Tá kostaði hann kr. 200.000. Hevði 2 takt dieselmaskinu, Harland&Wolff B&W, Belfast, 600 hk. Hann var 32,4 m langur, 6,8 m breiður og 3,2 djúpur. Varð søktur millum Stong og Eystnes nov. 1973.
8. **"Tróndur"**. Bygdur í 1959. Keyptur í oktober 1967 frá Møre-Romsdals Fylkesbåter í Noregi. Kallaðist "Smøla". Hann var 400 brt. Sigldi sín fyrsta túr 12. desember sama ár. Keypsprísurin var 2,5 mill. kr. Tók 300 ferðafólk og 18 bilar. Seinni umbygdur og tók tá 205 ferðafólk.

1. apríl í 1974 yvirtók landið hann, og var hann tískil seinasta skip hjá hesum slóðbrótandi felag. Hetta var eisini í tráð við lögtingslóg frá 15. mars 1939, tá lögtingið tók sær rættindini at ráða fyri alla strandfarasigling. Ímeðan hevði mjólkaforsýningin siglt við serligum loyvi/loyvisbrævi.

Av hesum skipum var "Ruth" tað einasta, sum sigldi sum "postbureu" (postkontór) og hevði m.a. postkassa og poststempul umborð. Helst seldu tey ikki frímerkju

Umframt í Tórshavn, vóru bert tvey posthús á leiðini hjá "Ruth", nevniliga Kollafjørður og Söldarfjørður. So postkassin umborð á "Ruth" hevur helst ikki verið nógv brúktur, og kann tað verða orsøkin til, at "Ruth"-stemplið einans var nýtt í 1908/09. Tey fáu frímerkini við "Ruth"-stemplinum eru høgt í metum millum savnarar. Sjálvt "Ruth"-stemplið, sum áður hevur verið væl og virðiliga eftirlýst her í blaðnum, finst ikki í dag.

Víst verður annars til tær greinir, sum vit áður hava havt um mjólkarbátarnar. Tær finnast á okkara heimasíðu: www.fiskimannafelag.fo í bløðunum nr. 298 og 299.

nevndini heimild til at útvega nýtt skip fyri "Ruth" eins og hon fekk heimild til at selja "Ruth". Hetta fordi fyrst til at "Tróndur", sum fólk enn minnst, varð keyptur 13. apríl 1926, og tað var eitt rættiligt frambrot við einum slíkum "linara". Teir gomlu dugdu eisini vinnubúskap. Við at minka prísir á ferðaseðlum við eini helvt trífaldaðist ferðafólkatalið, og var hetta eisini ein kollvelting. Nú kundu fólk fara at ferðast til stuttleika og ikki bert fara, tá tað var av plikt.

Eisini varð farið at sigla í Sandoynna t.v.s. Skálavík og Húsavík í 1923. Frá 1924 varð siglt vestur til Miðvágs og í 1926 varð eisini farið at sigla til Vestmanna. Felagið útvegaði sær í mars 1923 motorbátin "Sigmund" til hetta endamál. Í desember 1926 varð "Dúgván" keypt. Hon varð nýtt til at sigla postrutuna Nólsoy-Skopun-Hestur. Samstundis sigldi hon rutuna Tórshavn-Haldarsvík-Norðskála-Eiði.

"Streymur", sum kom í 1932, sigldi rutuna Tórshavn-Vestmanna-Vágar týsdag. Fríggjadag varð rutan Tórshavn-Klaksvík-Viðar-eiði-Svínoy sigld. Hann kom eisini út í Fugloy.

Í stýribúsinum er Jógvan, hjá Mikkjali, Christiansen, skipari, vinstrumegin, og Dánjal Samuelsen, í Horni, maskinmeistari. Ovast Rubek Rubeksen, sum seinni gjørdist kendur skipari á "Tróndi".

Læknin Hilmar Fredericia, sum var tann fyrsti sum royndi at útvega havnarfólki mjólk.

Tá hevði meiaríði fingið ein filial í Klaksvík. Fyrirtøkan fekk eisini filial á Tvøroyri í 1933, og tá kom tann fyrri "Sigmundur" at sigla millum bygdirnar í Suðuroy, annan hvønn dag norður

INDENRIGSMINISTERIET.

Kjøbenhavn, den 26^e November 1908.

I Anledning af Deres Andragende af 6^e d.M. skulde man tjenstlig melde, at Ministeriet herved meddeler Dem Tilladelse til for et Tidrum af 6 Maanedes fra den 2^e December d.A. at regne at passe Maskinen i den Aktieselskabets "Thorshavns Mælkeforsyning" tilhørende Dampbåd "Ruth" med Maskine af ca. 40 ind. H.K. i Port mellem Thorshavn og forakøllene i Ryens Omegn, uanset at De ikke opfylder de i Høningsloven af 29^e Marts 1892 §14a-b for Erhvervelse af Revis og Maskinpasser foreskrevne Betingelser.

F. H. V.

Dánjal Samuelsen í Horni var ongantið útlærður sum maskinmeistari. Kortini gjørdist hann beiðurslimur í Føroya Maskinistfelag í 1951. Men uttan prógv mátti hann søkja um undantaksloyvi fyri hvørjar 6 mánaðir. Søkjast skuldi í Danmark, so tað tók sína tíð. Men tó ikki longri enn so, at ein umsókn send 6. november longu varð avgreidd 26. í sama mánaði.

Her kunnu vit endurgeva helst fyrsta loyvið, sum hann fekk til at passa maskinuna á "Ruth".

Er meira um "Ruth"?

Vit hava - sum sagt - roynt at lýsa søguna um Ruth sum frægast. Ein av frásøgnunum her í blaðnum var um Onnu Askham, sum beint nú er deyð 104 ára gomul. Hon mintist tíðina áðrenn "Ruth". Hon plagdi at fara til Kollafjarðar at vitja mammu-beiggja sín. Men tá mátti hon passa sær lögir at sleppa við árabáti, sum kortini fór til Kollafjarðar. Tá var "Ruth" ein rættilig kollvelting, sum var framd av merkismonnum.

Hesa ferð hava vit aftur eitt ikast. Um onkur er, sum veit meira um "Ruth", vilja vit fegin frætta frá viðkomandi. Serliga er áhugi fyri at fáa at vita hvat ið hendi við skipinum fyrstu árin eftir, at mjólkaforsýningin hevði selt hana í 1929.

Ein spurningur er um, tað er rætt at, at sildamjølfsfabrikkin hjá Christian Holm Jacobsen átti ella leigaði "Ruth", áðrenn hon endaði inni á Skálafirði. Í so fall hevur hon ligið inni á Kollafirði í nøkur ár.

Keldur:

1. Gerðabókin hjá Mjólkavirkinum.
2. A/S Th Mælkeforsyning & Margarinefabrik 1908-33 v/Anton Degn.
3. A/S Th Mælkeforsyning & Margarinefabrik 1908-58 v/John Davidsen.
4. Stavanger Museum/Sjøfartsmuseum.
5. Grein: "Skálafjarðarsiglingin 77 ára gomul, 1985."
6. Hugbirtingar, Petur Háberg.
7. Frimærkesamleren nr. 3, 1956.
8. Postur í Føroyum v/V. Johannesen.
9. Post&Telemuseum, Danmark.
10. Landsbókasavnið
11. Landsskjalasavnið

Umframt fleiri munnligar keldur, sum eiga stóra tøkk uppiborna.

Frásøgn úr Skúvoy:

Skúvoy í fortíð og nútíð

Ein av íblástrunum til hesa grein er ein teldupostur, vit fyri stuttum fingi úr Danmark. Ann Britt Müller, sum býr í Jyllinge, greiddi okkum frá, at hon plagdi at lesa FF-blaðið á okkara heimasíðu, og hon hevði stóran áhuga fyri okkara ættargreinum, og serligan áhuga hevði hon fyri tí, sum hevði samband við hennara eftirnavn Müller.

Eftir at hava samskipt komu vit fram til, at vit høvdu felags ætt úr Skúvoy, og er tað ein nokk so áhugaverd søga, ið vit fara at greiða frá her. Í komandi blað fara vit at hava eina frásøgn frá Ann Britt, har hon greiðir frá barndóminum hjá pápa hennara, Jens, í Skúvoy.

Annar íblástur til greinina er ein vitjan í Skúvoy fyri stuttum, har tað bar til at staðfesta, hvussu støðan er nú hjá hesi vala byggd.

Byrjar í Leirvíksfirði í 1727

Hendan søgan byrjar í 1727 í Leirvíksfirði. Ein bátur av Blankaskála hevði verið yviri á Vík við Leirvík eftir torvi. Á vegnum heim øtlaði veðrið. Bátur-in drakk sjógv og sakk, og fleiri druknaðu. Millum teirra vóru feðgarnir Pætur og tann ungi Niclas Petersen, sum vóru úr Lykkerhúsi, einum av teimum fyra húsunum á Blankaskála. Niclas var trúlovaður Elsebeth Hansdatter úr Fuglafirði, og tað vísti seg, at hon var við barn. Hon fekk eina dóttir, sum tann 19. november 1727 varð doypt Suniva Niclasdatter. Hennara eftirkomarar er útgreinaðir av Freydis Poulsen í Varðanum 2000 og 2001. Freydis hevur eisini her gjørt stórarbeiði, har hon hevur staðfest fleiri hundrad av eftirkomarunum hjá Sunnivu.

Sunniva giftist í 1764 við Ísak Joensen í Heimstovu í Fuglafirði. Hann var 16 ár yngri enn hon. Tey fingi fimm børn. Eitt av teimum var Elsebeth Isaksdatter, f. 1767. Hon giftist við Jákupi Heinesen, bónda í Guttastovu í Leirvík.

Tey fingi seks børn. Tað elsta var Anna Jacobsdatter, f. 1794. Hon giftist við Óla Jacobsen, bónda í Tjørnustovu í Norðragøtu. Ein onnur dóttir var Sunneva Jacobsdatter, sum giftist við Høgna Jacobsen, sum var beiggi Óla Jákup. Tey búsettust í Leirvík, og nógv av teimum, sum eita Høgnesen eru ættað frá teimum.

Anna og Óli áttu 8 børn. Sunnuva og Høgna áttu 5 børn. Eitt av teimum var Poul Høgnesen, sum varð føddur í 1820.

Her kemur Skúvoy inn í myndina

Nú byrjar søgan í Skúvoy. Keldan er munnligar frásagnir og Skúvoyar søga

Søgan byrjar her. Næstniðasta toftin er av Lykkers húsi, og tað var í Lorrvíksfirði, at Niclas Petersen druknaði. Til alla eyddu fyri allar hansara eftirkomarar var gentan uppá vegin, sum greitt er frá í greinini.

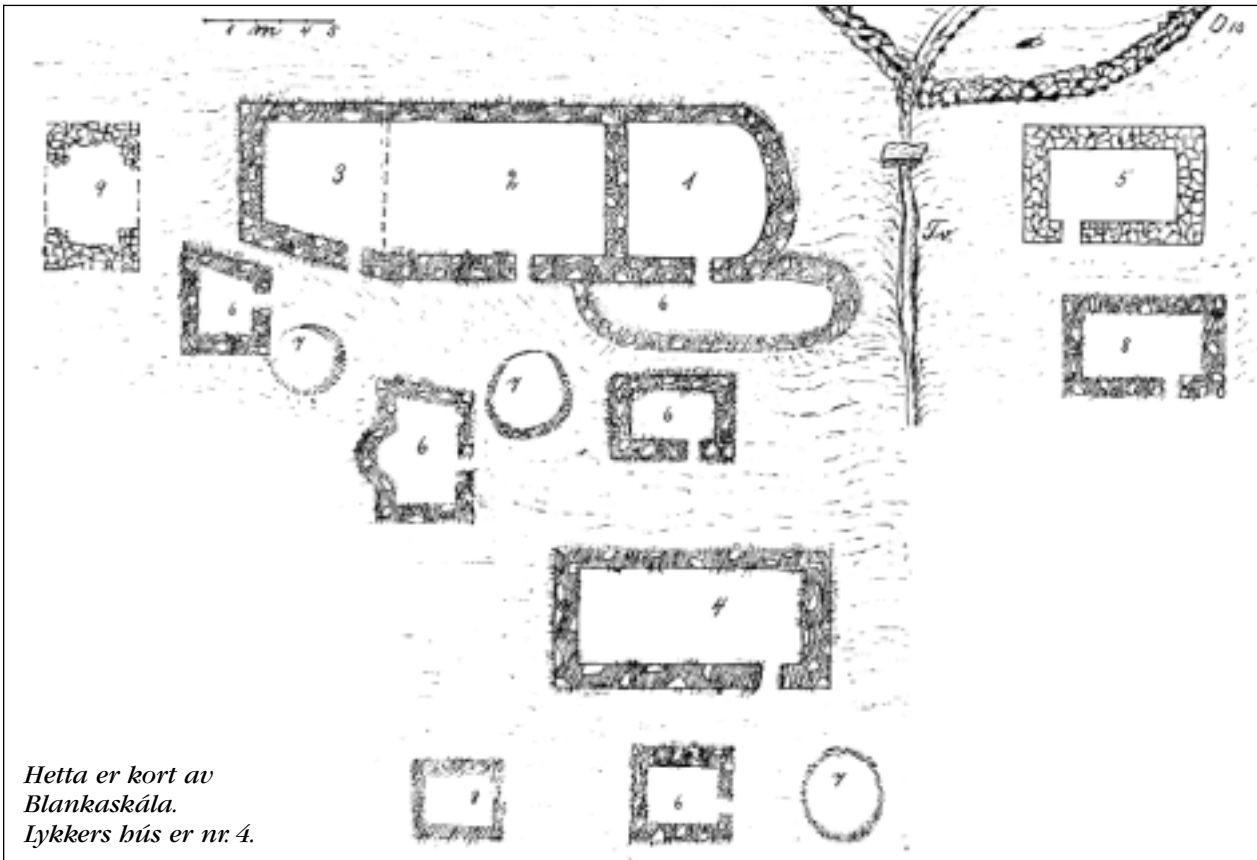
hjá Peter Andreassen.

Her byrjar søgan við, at Andrass á Vattóli hevði lagt ástir saman við Marjun, f. 1815, sum var bóndadóttir niðri í Stovu, og sum stóð til at taka

festið. Andrass átti ikki sýru í vegg, so hann var heilt óynsktur sum ver-sonur. Men ráð vóru fyri tí. Tey senda dóttirina til Norðragøtu saman við einari arbeidsgentu, sum

var hagani. Og tað riggaði helt væl. Skjótt var Andrass gloymdur, og Marjun varð trúlovað við Óla Jákup, elsta bóndasoninum í Tjørnustovu, sum stóð til at fáa festið her. Men tá

tað nú stóð Óla Jákupi í boði at fáa eitt enn størri festi í Skúvoy, tað var 5 1/2 mörk móti tveimum í Tjørnustovu, valdu tey bæði at taka við tí, og tey flyta til Skúvoyar í 1845.

Hetta er kort av Blankaskála. Lykkers hús er nr. 4.

At taka úr blaðnum

Síðurnar 9, 10, 15 og 16 kunnu takast úr blaðnum

Hetta var so byrjanin til eina rættiliga innrás av systkjunum hjá Óla Jákupi í Skúvoy. Tað fóru nevniliga ikki færri enn 5 systkin til Skúvoyar. Umframt Óla Jákup fóru:

- Johan Frederik, f. 1820, g.v. Malenu Danielsdatter í Skúvoy. Hann kom til Skúvoyar sama ár sum Óli Jákup at vera húskallur hjá Dánjali í Jógvansstovu.
- Elsebeth Sofie, f. 1826, g.v. Jógvan Hansen í Skúvoy. Hon kom í 1848.
- Hans Peder, f. 1831. Hann kom í 1849. Hann var ógiftur og datt oman í Skúvoy í 1863. Tað sigst at hann var trúlovaður í Skúvoy við Onnu úti í Stovu, og ætlaði at búsetast her. Tann 5. juni 1863 vóru hann og ein 15 ára gamal drongur, Hanus uppi í Garði, farnir í Brattháls at draga lunda. Tá menn komu um kvöldið, at draga teir upp, var drongurin einsamallur eftir. Ein bókurur var skrædnaður undan fótunum á Hans Peturi. Hans Petur hevði verið húskallur í Búðini øll árin, síðan han kom til Skúvoyar, men hetta summarið var hann húskallur hjá Heindrikki niðri í Búð.
- Hans Jacob, f. 1834. Hann kom í 1853. Kona hansara var Marin S. Gregersen. Og tað kanska lögna er, at kona hansara var úr Kunoy, so tey vóru bæði tilflytarar.

Umframt hesi fimm flytur Pól Høgnesen til Skúvoyar. Hann var dupult systkinabarn við umrøddu systkini. Hann giftist fyrst við Onnu í Gardinum, og tá hon doyði við Bernhardinu Magnúsdóttir av Sandi. Tað er nærliggjandi at halda, at hann hevur frætt frá sínum systkinabørnum, hvussu gott tað

Framhald á næstu síðu

var í Skúvoy, so hann er farin aftaná teimum. Tað var jú altíð gott samband millum Lorvík og Norðragøtu.

Tað er ikki torført at rokna út, at ein slík innrás hevur merkt eftirtíðina við øllum teimum eftirkomarum, sum máttu koma burtur úr. Tað kann eisini verða nevnt, at Tjørnustovuættingin í Skúvoy hevur fostrað ein løgmann, nevniliga Hákun Djurhuus, sum er ættaður frá Poul Høgenesen.

Tað verður sagt um Poul Høgenesen í Skúvoyar sögu, at hann var í mangar mátar fremri enn aðrir menn. Eitt dømi um tað er, at hann var fyrsti maður í Skúvoy, sum fann uppá at fara uppá land undir oynna at fleyga lomviga. Fyrr høvdu teir bara fleygað frá báti. Hann hevði ein úthandil í Skúvoy fyri Mortensen á Tvøroyri. Seinni fór hann at handla fyri egnu rokning og bygdi pakkhús, sum enn er til.

Eitt úrslit var eisini, at nógv samband var millum Gøtu og Skúvoy. Gøtufólk róðu javnan til Skúvoyar at ferðast. Tað sigst, at í oynni var eitt hav, sum eingin skúvoyingur orkaði at lyfta. Men tað kláraðu gøtumenn sum einki. Dagin eftir varð havið horvið. Slíkt skuldi ikki endurtaka seg!

Ættin niðri í Stovu

Tað verður ov drúgt at úgreina allar hesar ættirnar á hesum sinni, so her skal bert greiðast frá ættini hjá Óla Jákupi og Marjun. Óla Jákup hevur uttan ivað verið álitismaður. Hann var ein av tveimum skúv-

Lykkers bús flutti til Syðradals, tá fólkioð fór av Blankaskála aftaná skriðulopið í 1809. Hetta eru tey.

Her heldur søgan áfram. Hetta er gamla bygðin í Norðagøtu bagani tey fimm systkini fóru til Skúvoyar. Svarta búsið longst t.v. er Tjørnustova.

oyingunum, sum varð valdur í skúlanevnd í 1850-unum.

Tey bæði fingi bert eina dóttir, Sunniva, f. 1842, uppkallað eftir ommuni í Skúvoy. Óli Jákup doyri longu í 1861 í Skálavík av difteritis, og hann liggur grivin har. Hann hevði verið hjá Jógvani á Oyri at søkja sær heilsu-bót. Marjun doyði í 1895.

Sunneva giftist í 1863 við Johan Mikael Hentze Mikkelsen, sum var føddur í Skopun í 1841, og tað verður Johan sum verður bóndi. Sunneva var tó ikki fyrri ongum. Greitt verður frá, at einaferð konufólkini vóru til neytar, gjørdist tarvinur illur, og hevði hug at leypa á. Sunniva gjørdi ikki vandari, enn at hon leyp uppá høvdið á

tarvinum, tók í hornini, og helt klæði síni fyrri eyguni á tarvinum, inntil hann var sissaður aftur. Tað var konubrot!

Johan og Sunniva fingi trý børn, og hann, sum tók við garðinum, var Óli Jákup, uppkallaður eftir abbanum. Hann giftist í 1894 við Sissal, dóttir Janus Úti í Stovu.

Tey fingi 9 børn. Tann

Høvuðspersónurin í hesi søgu Niclas Petersen fekk eina váta grøv. Men hansara navn er á minnisvarðanum á Syðradali.

Hetta er Sunneva, dóttir Marjun og Óla Jákup niðri í Stovu, og maðurin sum var úr Skopun.

elsta av teimum var Sunneva, uppkallað eftir ommuni. Og hon er aftur omma til umrøddu Ann Britt, sum er sera áhugað í síni ætt. Hon hevur sóknast eftir mynd av oldur-ommu síni, Sunneva. Hana útvegaðu vit úr Skúvoy, og er hon við í hesi grein og verður fyrri ferð víst alment fram í hesi grein.

Trý systkin eftir í Tjørnustovu.

Tá festarin í Tjørnustovu nú er farin til eitt betri festi í Skúvoy, tekur beiggjin Jacob Olsen, 1817-1896, við sum bóndi. Hann var giftur við Sigu Malenu Jacobsen, úr Garði í Lorvík. Ein av hansara synum var Jákup, kallaður Gøtu Jákup í Klaksvík, sum nú var borin til garðin eftir at beiggi hansara Óli Jákup, var gingin burtur á báti í 1884. Men hann valdi heldur at búsetast Millum Garðarnar, sum nú má sigast at vera í Klaksvík, og hann gjørdist ættarfarðir til eina ætt "uttan tal", sum m.a. telur Ziska Jacobsen, sum bjargaði teimum á Ernestinu í 1930. Tann næsti beiggjin Absalon tekur so við garðinum, og

Trý ættarlið Niðri í Stovu. Fremst: Gamli Johan í miðjuni, maður Sunnivu. Högrumegin gamli Óla Jákup, sonur hansara, og Johan, sonur Óla Jákup. Hann er pápi til Óla Jákup, sum nú er.

Aftanfyri er Sissal, kona Óla Jákup, Kjartan, pápi Meinhard, og so Jógvan uttast t.h.

Hetta er mynd sum er tikin av Nordenskjöld, og sum Fornminnissavnið eigur.

Tað finst vist bert ein av teimum Tjørnustovufólkum, sum fóru til Skúvoyar. Hetta er Poul Høgenesen. Myndin er tikin á Sandi í 1871, tá hann var limur í takstiónsnevndini, sum virðismetti jarðirnar í Sandoyar sýslu.

Framhald á síðu 15

Fiskivinnan í Esbjerg fengið mænustingin

Tað var einaferð, at Esbjerg var tann avgjørt fremsti fiskivinnubýur í Danmark, og var hann afturfyri fullkomiliga heftur at fiskivinnuni.

Tá fiskivinnan var í hæddini vóru eini 600 fiskiskip, sum hoyrdu heima her. Hesi góvu arbeiði til upp til 9.000 fólk. Grundarlagið gjørdist fyri ein stóran part ídnaðarfiskur, sum fór til mjølframleiðslu. Hetta gjørdi aftur, at Esbjerg varð kendur fyri sín rama lukt, sum nógv høvdu fortred av. Men sum teir søgdu: "Tað luktar av peningi!"

So fór at ganga niður á bakka við teimum trupuleikum, sum eisini danska fiskivinnan hevur havt at berjast við minkandi veiðumøguleikum.

Eitt høvuðsgrundarlag fyri fiskamjølframleiðsluna er nebbasildaveiðan, sum vanliga í summartíðini fæst í so stórum nøgdum, at tað er longri at bíða eftir landingartørni enn at fylla uppí skipini. Men hetta gav nógvan pening.

Men so hendi tað í 2003, at nebbasildin sveik. Hetta kom sjálvsagt illa við, men var tað sum kundi henda og hevði hent áður. Men vón varð so sett til 2004, tí tað hevði neyvan hent fyrr hent, at sveik tvey ár uppí slag. At hon so aftur sveik í 2004 var nakað av eini vanlukku, tí hetta kom at merkja tvey vánalig ár við halli.

Og nú hevur tað verið sera spennandi, hvussu nebbasildin fór at roynast í ár. Menn hildu, at tað kundi ikki fara at bera til, at nebbasildin fór at svíkja triðja árið eisini.

Men tað er júst tað sum er hent, og hetta hevur so noytt tað stóru fiskamjølsvirkið Triple Nine at taka nøkur avgerandi stig. Ikki minst tí fiskifrøðingar nú eftir øllum at døma fara á nógv størri mun at friða nebbasildina. Fyritøkan hevur tvey virki. Annað er í Esbjerg og hitt er í Thybørn, og bert hetta virkið knn virka 2.500 t. av ídnaðarfiski um samdøgrið.

Og nú hevur leiðslan í fyritøkuni avgjørt at niðurleggja virksemd í Esbjerg, og at flyta alt virksemd til Thybørn, har bátarnir í Esbjerg nú koma at landa.

Hetta hevur skakað Esbjerg í sínum grundvølli, tí hetta verður roknað fyri at vera endabresturin

á Esbjerg sum fiskivinnuhavn. Tí uttan fiskamjølsvirki, so er heldur eingin ella nærum fiskivinna.

Hetta fær ikki bert avleiðingar fyri nøkur skip. Men eins og í Føroyum, so er nógv avleitt virksemd av fiskivinnuni. Her eru ikki færri enn 50 tænastufyritøkur av ymiskum slag, og hesar koma fyri ein stóran part at missa sítt virksemd, og kemur hetta aftur at merkja nógvar uppsagnir.

At tað hevur verið valt at flyta úr virksemd úr Esbjerg til Thybørn og ikki øvugt, sigst hava tvær høvuðsorsøkir.

Onnur er, at tað er munandi dýrari at landa ídnaðarfisk í Esbjerg. Hetta er orsakað av stívrøðum fakkfeløgum við eksklusivavtalum, sum gevur hesum feløgum einarætt at landa fiskin. Hetta kom serliga fram, tá føroyska skipið Sheanne fyri nøkrum árum síðani valdi at sigla framvið Esbjerg, tí tað var so dýrt at landa. Munurin er 8-9 oyru kg., og hetta kann merkja kr. 40.000 fyri eina last uppá 500 t. Úrslitið hevur eisini verið, at árslønin hjá landarum er farin úr kr. 400.000 í kr. 250.000 eftir trimum árum, tí minni er landað. Og nú verður so einki. Fakkfelagið avvisir tó allar ákærur frá sær.

Ein onnur orsök verður eisini søgd at vera umsetiligar kvotur. Hesar hava ført til, at kvotur eru seldur úr Esbjerg til aðrar fiskivinnuhavnir. Hetta einsamalt hevur ført til eina minking í flotanum uppá ein triðing. Teir sum hava selt, onkur av teimum er føroyingur, sita eftir við einum vinningi uppá nógvar milliónir. Tað skal sigast, at fiskaauktið í Esbjerg varð latin aftur fyri nøkrum árum síðani við somu grundgeving.

Eftir í Esbjerg er tó enn sildaflakaídnaður, so púra sørt verður tað kortini ikki. Men søgan um Esbjerg sum tann stóra fiskaríhavnin er so meira liðug nú enn fyrr.

Tað verður tó hildið, at Esbjerg fer sum so ikki á húsagang. Býurin er nakað nógv meira enn fiskur við nógvum øðrum virksemd. Ein kanning fyri nøkrum árum síðani vísti, at bert 3% av løntakarunum vóru í vinnu í fiskivinnuáidnaðinum. So nú verður roynt at fáa aðrar vinnur í staðin.

Landsstevna hjá sjómanskvinnuringunum

Oró og mynd:
Thorleif Johannesen

Síðsta vikuskiftið var Landsstevnan hjá sjómanskvinnuringunum í Føroyum hildin í Nesvík.

Gott 200 kvinnur úr øllum landinum vóru við. Tað var eitt sera gott, hugnaligt og gevandi vikuskifti bæði andaliga og handaliga. Á skránni vóru mótir, bíbliutími, medarbeiðarafundur har tosað var um arbeiðið og gudstænasta.

Harafturat var eisini tíð til hugnaliga samveru, har prátið gekk lívliga, stokkar klirraðu og mangur látur var at hoyra.

Sum sigur er, so tæntu menn við borðini, harav

Nógvar kvinnur vóru við til landsstevnuna hjá føroysku sjómanskvinnuringunum, sum varð hildin í Nesvík.

fleiri sjómenn.

Vit takka Gudi fyri ringarnar og tað arbeiðið tær gera til gagns fyri okkara sjófólk. Tær biðja fast fyri sjófólkunum, gera jóla-

pakkar til teirra og stuðla fíggarliga, so sjómansmissiónin kann hava ein trúboðara í starvið, og at øll skip fáa sangbøkur, bíbliu, lestrarbøkur, sjón-

bond o.a. umborð

Hjartans tøkk skulu tær hava fyri tað.

Gud signi tær og sjófólkið.

J. Broncks gøta 37 · Postboks 370 · FO-110 Tórshavn
Tlf: 34 59 00 · Fax: 34 59 50 · booking@smyril-line.fo

WWW.SMYRIL-LINE.COM

Familju-tilboð TIL DANMARKAR, NOREGS OG HETLANDS

Danland hevur 28
fritíðardeplar spjaddar
yvir alt Danmark

1 VÍKA Í DANLAND-ÍBÚÐ
FYRI 2 VAKSIN & 2 BØRN & BIL

ÚR EINANS 8.800,-

Íroknað kostnaðin: Sigling Tórshavn-Hanstholm og aftur í 4-koyggjukamari við wc/bað, innan. Uppihald í 1 viku í Danland-íbúð.

Við í prísinum er eisini reingerð við fráferð. Møgleiki er at leiga seingjarlín á staðnum. Oljuavgjald á kr. 120,- er ikki íroknað.

Pakkið bilin, koyrið umborð, njótið undirhald, mat og tiltøk umborð og koyrið síðan úthvild í land og beinleiðis til fritíðardepilin/summarhúsið!

Sera lætt og næstan ov gott til at vera satt!

SKALLERUP KLIT

1 VÍKA Í SUMMARHÚSI
FYRI 2 VAKSIN & 2 BØRN & BIL

Prísir.....úr **10.320,-**

SUMMARHÚS

1 VÍKA Í SUMMARHÚSI
FYRI 2 VAKSIN & 2 BØRN & BIL

Prísir.....úr **8.630,-**

PERS HOTEL

1 VÍKA Í ÍBÚÐ
FYRI 2 VAKSIN & 2 BØRN & BIL

Prísir.....úr **8.880,-**

EASTERHOULL

1 VÍKA Í SUMMARHÚSI
FYRI 2 VAKSIN & 2 BØRN & BIL

Prísir.....úr **7.995,-**

Íroknað omanfyri nevndu tilboðum er: Ferðin fram og aftur í 4-koyggjukamari við wc/bað, innan. Uppihald í 1 viku á nevndu gistingarstöðum. Við í prísinum er eisini reingerð við fráferð. Oljuavgjald á kr. 120,- er ikki íroknað.

¹⁾ 3/6, 10/6, 17/6, 12/8, 19/8 og 26/8 – 2005.

²⁾ 30/5, 6/6, 13/6, 8/8, 15/8 og 22/8

Droym tað ikki – royn tað!

Minningarhaldið í Newcastle

Søgan hjá donsku sjómonnunum undir krígunum er eisini partvíst søgan hjá okkara egnu sjómonnum.

Umborð á Triton Arthur Frederick, Normann og Inger Batchelor. Arthur er ættaður úr Trinidad og hevur fiskað nógv við trolara frá Fleetwood. Hann hevur ofta verið inn í Føroyum, og serliga Klaksvík, sum hann hevur góð minni um. Inger er frá donsku kirkjunum í Newcastle og hevur skipað fyri minningarhaldinum í Newcastle.

Føroyingar umborð á Triton. Dion Vestergaard sigldi undir krígunum, Bjarki Joensen, úr Vestmanna og Bárður Sandá úr Vági sigla við Triton, Hildigerð f. Guttesen, og Marjun f. Rasmussen búgva í Bretlandi.

Københavns Drengkor umborð á Triton.

Tað vóru trýggir prestar við, f.v: Emil Olsen, Jens Eljkaer Petersen, prestur umborð á Triton og Hjördis Kjærgaard, føroyskur sjómansprestur í Hull, sum eisini prædikaði.

Um allan heimin vóru minningarhald í samband við, at 60 ár vóru farin, síðan 2. heimsbardagi endaði. Minningarhald hava serliga verið í teimum londum, sum vórðu rakt av hesum ræðuliga bardaga, sum var tann ringasti heimurin inntil tá hevði upplivað.

Hetta skuldi so eisini verið galdandi fyri Føroyar, har úti við 150 føroyskir fiskimenn og sjómenn lótu lív við føroyskum og útlenskum skipum. Hetta er sera nógv í mun til fólkatalið í Føroyum. Hóast hetta hevur dagurin 5. mai, tá kríggið fyrri okkara viðkomandi var av, als ikki verið nevndur í Føroyum. Enn minni hevur nakað verið gjørt fyri at markera dagin.

Meðan stóru føroysku bløðini als ikki hava nevnt dagin, hevði grønlenska blaðið Grønlandsposten eitt eykablád uppá 40 síður við eini lýsing av grønlensku støðuni undir krígunum, sum so sanniliga eisini er spennandi, ikki minst við "avreiðingini" av Grønlandi til USA, sum danski sendimaðurin

í USA Henrik Kaufmann stóð fyrri.

Hátíðarhaldið byrjaði í Danmark

Í Danmark hevur nógv verið gjørt burtur úr 60 ára degnum. Eisini í sambandi við teir sum mistu lívið á sjónum. Føroyingar hava lutikið í teimum donsku hátíðarhaldunum, sum hava verið til minnis um teir siglandi, sum fórust undir krígunum. Byrjað var í Danmark, har hátíðarhaldið

gekk yvir fleiri dagar og har danskir sjómenn m.a. vóru mintir í Nyhavn, har tað er eitt serligt minnisakker fyrri teir. Drotningin var sjálf til staðar við minningarhaldið. Í fólkatilgongdum var eisini móttøka.

Úr Føroyum vóru Sigurd Joensen úr Oyndarfirði saman við konu og tveimum børnum.

Umframt tey vóru føroyingar sum búgva í Danmark og føroyskir sjómenn til staðar.

Settu heldur lívið í vága enn at fara heim Danska minningarhaldið helt so áfram í Newcastle, har vit eisini vóru við.

At hetta minningarhald var í Newcastle hevur eina serliga frágreiðing, sum eisini lýsir munin millum umstøðurnar hjá donskum og føroyskum siglandi.

Tá Danmark varð hersett 9. apríl 1940 var stórir partur av danska handelsflotanum staddur í út-

landinum uttanfyri danskt ræði. Nógv av skipunum vórðu tikin av teimum sameindu, so tey ikki skuldu sleppa heim at gagna týska valdinum í Danmark. Men í fyrstani fingi donsku sjómennir tilboð at fara heim. Hetta var í áhuganum hjá týskarum fyrri at sleppa undan, at danskir sjómenn arbeiddu fyrri teirra fíggindar. Men tað vóru bert heilt fáir sjómenn, sum tóku av hesum møguleikanum.

Tað er dømi um skip við 40 dønnum umborð, har bert ein valdi at fara heim til Danmarkar, hann hevði konu heima, sum var við barn.

Allir hinir valdu at verða verandi og sigla hjá teimum sameindu og harvið vísa sína mótstøðu móti týskarum. Hetta merkti, at teir ongan møguleika høvdu at sleppa heim, fyrr enn kríggið var liðugt. Men hetta var eisini ein avgerð, sum kundi merkja munin millum lív og deyða. Roknað verður nevniliga við, at av teimum 6.500 donsku sjómonnunum í sameindari sigling doyðu einir 2.300, ella meira enn triðingurin. Í hesi sigling vóru eisini fitt av føroyingum, og fleiri av teimum mistu eisini lívið. Tí er søgan hjá donskum krígssiglarum eisini søgan hjá okkara egnu sjómonnum.

Tað skal eisini sigast, at donsku krígssiglararnir mundu eiga sín stóra part av heiðrinum fyrri, at Danmark varð roknað sum eitt av teimum sameindu londunum móti týskarum aftaná kríggið. Hetta var -

Føroyingar á samkomuni sunnukvöldið: Sofus Poulsen, Marjun f. Rasmussen, Petur Andrew Petersen, fyrrverandi prestur, Pat, gift við Klæmint Jacobsen í Havn, Sigurd Joensen, Dion Vestergaard, Diana f. Arge, Hjalti Joensen, Bárður Sandá, Hildigerð f. Guttesen og Óli Jacobsen.

í hvussu er - ikki teirri donsku stjórnini fyri at takka, har politikkurin var at samstarva við hersetingarvaldið longst møgulegt, fyri at sleppa so lætt sum gjørligt burtur úr hersetingini. Við nútíðareygum tykist hetta samstarv stundum at hava verið ódrammala gott, og tað er beint nú eitt kjak um hetta í Danmark.

Serstakliga verður tað mett átaluvært, at danir undan krígunum sendu týskar jødar, sum vóru flýddir til Danmark, aftur til Týsklandi til tann vissa deyðan.

Men sjófólkið setti frá fyrsta degi lív sítt í vága fyri at hjálpa teimum sameindu, og hetta varð eisini lagt til merkis millum teir sameindu. Í donskum bløðum verður júst í hesum ført fram, at hesin innsatsur skjótt varð gloymdur, og at tað eru tey, sum halda, at tað verður sera lítið gjørt burturúr á hesum økinum.

Her kann skoystast uppí, at umframt krígssiglararnir, var tað eisini donsku mótstøðurørsluni fyri at takka, at Danmark varð viðurkent sum sameint, og her vóru føroyingar eisini við. Fyri nøkrum árum síðani høvdu vit áhugaverda samrøðu við Sigmund í Dali, sum hevði verið við í donsku mótstøðurørsluni, og hetta kundi sanniliga vera lívs-hættisligt.

Newcastle sum heimstaður

Newcastle gjørdist heimstaðurin hjá donsku krígssiglarunum, og hagar komu teir, tá teir vóru heima. Roknað verður við, at helvtin av donsku krígssiglarunum sigldu út frá hesum býi. Her var eisini ein hýruskrivstova, The Danish Pool, har menninir fingi ávíst, hvørjum skipi teir skulu fara við næstu ferð. Í Newcastle hittu fleiri av sjómennunum eisini gentur, sum teir giftust við, og fleiri av hesum, sum nú eru einkjur, vóru eisini við til minningarhaldið. Í hvussu er ein føroyingur fekk sær eisini konu hiðani. Tað var maskinmeistarin Klæmint Jacobsen úr Havn. Hann var beiggja Jørgen Frants Jacobsen, sum skrivaði skaldsøguna um Barbaru.

Klæmint sigldi við "Anglo Mærsk", sum varð torpederað av týskarum 26. oktober 1942. Fyri sín leiklut at bjarga manningini fekk Klæmint ein av teimum hægstu bretska ordanunum. Vit royna at fáa hansara søgu í hesum sambandi, og fara vit at venda aftur til hana seinni.

Hjalti Joensen, ættaður úr Oyndarfirði heilsar uppá borgmeistarakonuna við móttøkuni hjá býráðnum.

Her heilsar Dion Vestergaard uppá borgmeistarakonuna.

Borgmeistarin heldur røðu.

Manning á Triton var eisini við til at seta dām á bátíðarhaldið.

Í Newcastle hitti Klæmint ensku gentuna Pat, sum júst tá arbeiddi á "poolinum". Tey giftust og búsettust í Newcastle og fingi tvey børn - Marin og John. Í 1962 fekk Klæmint ein blóðtøpp, sum gjørdi hann avlammn, og hann livdi síni seinastu ár í Føroyum. Dóttirin Marin er gift í Sandavági, meðan John er deyður.

Tað var eitt serligt upplivilsi at hitta Pat, sum nú er 85 ára gomul. Hon er nakað illa gongd, men annars rættiliga væl fyri.

Hátíðarhaldið

Aftaná krígið varð ein nýggj donsk sjómansminningarhaldið. Í hvussu er ein føroyingur fekk sær eisini konu hiðani. Tað var maskinmeistarin Klæmint Jacobsen úr Havn. Hann var beiggja Jørgen Frants Jacobsen, sum skrivaði skaldsøguna um Barbaru. Klæmint sigldi við "Anglo Mærsk", sum varð torpederað av týskarum 26. oktober 1942. Fyri sín leiklut at bjarga manningini fekk Klæmint ein av teimum hægstu bretska ordanunum. Vit royna at fáa hansara søgu í hesum sambandi, og fara vit at venda aftur til hana seinni.

Sjómenninir, sum sigldu undir krígunum, komu framvegis at meta Newcastle

sum sín heimby, og hvørt ár - umleið ársdagin fyri frælsisdagin - í mai hevur verið hildin ein serlig minnisgudstænasta fyri teir sum fórust.

Higar eru komnir danskir sjómenn úr øllum ættum, serstakliga úr Danmark og Amerika og so sjálvsagt eisini úr Bretlandi. Men tá rundir dagar hava verið, hevur serliga nógv verið gjørt burturúr, og hetta hevur so eisini verið galdandi í ár í sambandi við 60-ára dagin fyri krígglok. Annars kann roknað við, at teir rundu dagarnir fara at fækkast, tí talið á krígssiglarum minskar skjótt við tí aldri, teir eru í nú.

Úr Danmark vóru einir 50 gestir. Av hesum mundu vera einir 10-20 krígssiglarar við fylgi. Millum gestirnar vóru 4 føroyingar búsettir í Føroyum. Síðan vóru nakrir føroyingar búsettir í Danmark. Og so vóru eisini føroyingar búsettir í Bretlandi. Beinleiðis úr Føroyum vóru trýggir luttakarar. So tilsamans vóru einir 15 føroyingar við í Newcastle og var hetta ein sera rímlig umboðan.

Vit vóru saman í trýggjar dagar, har sunnudagurin 8. mai var tann týðningarmesti við gudstænastu í

St. Nicholas katedralinum og kransalegging við minnismerkið í kirkjuni. Her møttu - umframt gestirnar - rættiliga nógv umboð fyri ymiskar stovnar.

Millum onnur vóru danskir sendiharrin í Bretlandi og borgmeistarin í Newcastle. Almenn føroysk umboð vóru Sofus Poulsen, okkara "gamli" umboðsmaður í Aberdeen, umboðandi løgmann og Emil Olsen, prestur, umboðandi Føroya Bisp.

Hesir lögdu eisini krans vegna Føroyar saman við formanninum í føroyska fiskimannafelagnum.

Tað setti eisini sín dām á hátíðarhaldið, at danska verjuskipið "Triton" var í Newcastle og manningin var eisini í kirkju. Við "Triton" vóru annars trýggir føroyingar, sum vit fara at venda aftur til. Københavns drengekor luttók eisini og setti hetta sín serliga dām á hátíðarhaldið.

Hava upplivað tað mest ótrúliga

Tað var eitt rættiligt upplivilsi, at hitta hesar gomlu garparnar, har nógvir nú lógu um tey 85 árin. Og hava føroyskir krígssiglarar upplivað nógv, so er hetta ikki minni galdandi fyri teir donsku. Nakrar av hesum frásøgnum hava

verið í bókarøðini hjá Niels J. Arge "Teir sigldu úti". Fleiri av dønnum greiddu eisini frá, at teir høvdu siglt saman við føroyingum og høvdu alt gott at bera teimum. Men her fingust eisini fleiri frásagnir av egnum munni hjá teimum, sum hava verið við, og vit fara at hava fleiri av hesum frásøgnum í FF-blaðnum komandi tíðina. Summar av hesum fara vit at endurgeva á donskum, tí vit fara at senda blaðið til donsku luttakararnar.

Tað mest nervapirrandi man hava verið konvoy-siglingin. Ein heil røð av farmaskipum sigldu hvørt eftir øðrum við verju frá krígsskipum. Men tað var ikki lætt at verja seg móti kavbátum, sum nátt eftir nátt tyntu út í fylginum, um teir komu fram á eina konvoy. Og her var vandin fyri ikki at bera boð í bý sera stórum. Ein av gomlu sjómennunum kundi greiða frá, at av 53 skipum, sum fóru úr Amerika, komu bert 5 fram til Onglands. Hann hevði verið so heppin, at vera við einum av hesum fimm skipunum. Varð eitt skip rakt av kavbátum, máttu hini skipini ikki steðga, fyri at bjarga teimum av manningini, sum

møguliga kundu koma undan. Hetta vildi bert seta teir sjálvar í enn størri vanda.

Adrir høvdu verið við til D-dagin, meðan uppáftur adrir vóru við flogførum til bardagan um Stalingrad. Her eru nógvar spennandi søgur, sum vit sum sagt fara at koma aftur til seinni.

Mánakvöldið 9. mai var ein skilnaðarsamkoma, og nú kendist tað, sum at nógvar okkara vóru komnir at kennast. Eisini kendist, at her vóru vit saman við einum heilt serligum fólkslag. Nevniliga slíkum, sum høvdu sett sitt lív í vága fyri at verja tað frælsi, sum vit nú hava. Hetta eiga vit eisini at virðismeta og ikki gloyma.

Newcastle er annars ein sera nosligur býur. Fyrr varð hann mest kendur sum kolminubýur við allari tí dálking, sum liggur í tí, men nú er alt hetta broytt. Tað er neyvan nøkur kolmina eftir, og nú er annar idnaður kominn í staðin.

Alt í alt var hetta ein ógloymandi ferð.

Bóndi í Skálavík

Nú um dagarnar vóru vit eitt legg í Skálavík. Tíverri má sigast, at það er nakað deydligt í Skálavík. Virkið, sum varð bygt fyri nøkrum árum síðani, stendur stilt uttan nakað serligt útlit at sleppa í gongd aftur. Tann 100 ára gamli handilin á Mølini, sum fyrr var ímyndin av lívi í bygdini, er læstur. Tó er annar handil í bygdini og eisini verður sagt, at það er upp á seg er lítið av ungum fólki í bygdini.

Men hóast hetta er onkur glotti at hóma onkustaðni.

Niðri í bygðini hendan dagin hittu vit Eynar Martin Kjærbo. Hann er ungur bóndi – 30 ára gamal, giftur við Rosu, og tey eiga tveir synir. Hann er ættaður úr Skopun. Sum ungur fór hann til skips, men hann fann skjótt út av, at hetta var ikki nakað fyri hann. Hann hevur altíð droymt um at gerast bóndi. Og nú er hetta eisini eydnast. Hann hevur fingið tveir garðar í Skálavík, og

Eynar Martin Kjærbo, ungur raskur bóndi.

tað er ikki smávegis drift.

Hagarnir hjá honum bera 300 seyðir, og eisini hefur hann eitt fjós. Her hefur hann 18 mjólki-neyt, og saman við kálvum og unguneytum hefur hann 48 kríatúr, sum skulu passast hvønn ein-

asta dag í árinum. Hetta er sera bundisligt, men honum dámar tað.

Hetta eru nokkur av ungneytunum.

góðar 5 kr. fyri liturin, íroknað studning. Men hesin minkar í stórum og ger raksturin av garðinum tyngri.

Arbeiðið á einum slíkum garði er sera krevjandi. Neytini og seyðurin krevur nógv gras, og hetta

fæst best við at taða nógv.
Hendan dagin, vit vóru
har, var eisini ein sending
av kunsttøðum komin.
Tað vóru ikki færri enn
11 tons. So bert tað at fáa
hesi breidd út á bøin man
vera eitt rættuligt knoss.
Men tað sigst, at hann fær

góða hjálp frá sínum vinum. Tá brúk er fyri tí, eru teir allir fúsir at taka eina hond í, og er hetta ein eginleiki, sum eisini ger bóndaarbeiði liviligari.

Vit ynskja hesum unga
dámliga bónda góða
eydnu!

Vitjan av "Sjómanninum"

Á fiskivinnuframsýninginni fyrst í hesum mánaðinum var eisini Bjarni Eliasson, sum umboðaði íslenska blaðið "Sjómaðurin". Hetta er eitt fiskivinnublað, sum upprunaliga varð givið út

av sjómannafelagnum í Reykjavík saman við stýrmannafelagnum Aldan. Seinni er blaðið so blivið privatiserað, men verður framvegis givið út í samstarvi við sjómannafelag-

Blaðið er 16 síður og kemur út annan hvønn mánað. Bjarni var sera áhugaður fyri samstarvi við FF-blaðið og við føroyskar fiskimenn. Ætlanin

er at senda komandi blað umborð í skipini. Hóast tað er hvør sítt mál, so eru greinir um fiskiskap hampiliga lættar at lesa hjá føroyingum, og tað er einki at ivast í, at fyri føroyskar

fiskimenn er nógv forvitnisligt sum hendir í Íslandi.

Vit endurgeva eina grein,
sum seinasta blað hefur
um íslenska/føroyska
nótaskipið "Høgaberg".

Annars ber eisini til at
fáa íslensk fiskivinnutíð-
indini á heimasíðuni:

www.mar.is

Bjarni Eliasson, sum er lýsinga- og marknaðarstjóri. Samband fæst við hann á: mar@mar.is

Hetta er dømi um grein, sum skuldi havt áhuga fyri føroyingar.

Lofnæturkinn Hignberg, sem Sam-
veji fétti kaup á frí Fimringum í
byrjun árs eftir pókkabega vel á
lofsannertiliðinu. Fyrsta liðinn
sléppa hjó verkefnið Samveji
í Grindavík var 21. júnar af, fall-
fermi af stórt og góðir lofsn-
all frá til hundraða.

Det var nakkil happinger fyr-
re important að lesa skilið flann-
ast vantar af Vestfirðum í byrjun
mánuðsins. Um 175 þúsund
lunn eru óvirdi af loftslædda ver-
ðisráttum. Heðinsráði lúndu-
skipa var þá kominn í rúðug

[illegible]

Lofnaskvottinn er 803,236 þonn og fyrir skilningu veru óveidd um 30% kvottans. Högberg hefur verið að selt afur til fyrri eignada, E.M.

Shipping i Ferenjau. Samberj
nitti ois jar med skemti i kaup-
steningu ein endurskottett inn
þu málauki frá auðrættum. Hla-
berg veiddi um 30 þúsund tonn af
loðnaðinu Samberj á eftirliti
höfundarinnar af verðmæti nálegi
50 milljónum króna. Affinn var
fremur af vettlingum lagður upp í
dúkkjuplönkurnar. Samberj á
Grundinn af öflur brunnum var
lagt upp hjá verkunum. Stöb-
vinnurinn hjá Skipið kom trö-
ur af landi með yfir 2 þúsund
tonn, sem hefur verið fallfærr.

Högberg veiddi samfundar um 2.500 tonn af kvæða íslágrins í Vestranneyjum og lagði þannig alla um hundrað ára þenn.

**Hagnaður
2,9 milljarðar króna**
Samkvæmt ársreikningi Sam-
heyrja fyrir árið 2004 nam hagnaður Samheyrja 2.914 milljónum
króna samanberist við 1.907 mill-
jóna króna hagnaðs árið áður. Árs-
reikningar Samheyrja hefar að
þessu sinni verið útskrifaðar til lags.

ina og dættarflága þess Óðdegjár ehf., Smélagölu ehf., Cór Creihavner Ræðingis GmbH í Þýskalandi, Unwerd Fishing Company Ltd. í Breiðlandi Skagði Ltd. í Bretlandi og Fjarfæringsfláguinn Krossanes M. Rættarstjórnarinnar samþykkanir náðu 10.500 milljónum króna og skammtur af tillegu 35% frá árinu áður. Rættarstjórnir áttu 34.494 milljónum króna. Skuldir fláguinn náðu 15 milljónum króna.

Skúvoy frá sjónum.

tað skuldi so verið hans-ara langabbasonur sum nú tekur við garðinum. Men so verður ikki, og tí er festið nú farið úr ættini.

Ein systir sum var eftir í Gøtu var Anna Lovisa, f. 1824, sum giftist í Mortanstovu, sum enn er í sama túni, sum Tjørnustova. Her eisini ein stór ætt, m.o. Anfinn Kallsberg fyrrverandi lögmaður. Hetta merkir, at tað hava verið tveir løgmennt í ættini.

Ein onnur systir var Súspanna fødd í 1828. Hon giftist við Símoni Heinesen, á Brúnni, sum eisini var í sama túni. Her gjørdist ættin ikki so stór.

Nútidin

Nú byrja vit at nærkast nútíðini, og hendaðagin í Skúvoy, Jógvan á Fløtti fór til gravar, bar til at staðfesta, hvussu stóðan er í dag. Vit vóru inni í trimum húsum, sum øll hava samband við hesa ættarsøgu.

Fyrst varð farið inn til Óla Jákup Hentze. Hann er sonur Johan, ið var kendur fyri sínar borðbátar, sum hann hevur gjørt í hópatali. Hann er eisini kendur frá filmunum hjá svianum Nordenskjöld. Óli Jákup er giftur við Onnu Mortensen úr Froðba. Óli Jákup hevur í dag festið niðri í Stovu, og hann er oldurabbasonur Óla Jákup í Tjørnustovu.

Umframt hetta er Óla Jákup maskinmeistari á elverkinum í Skúvoy. Anna hevur verið sjúkrasystirin í Skúvoy eftir vermmammuna Idu, sum var úr Saksun.

Tey bæði eiga tveir synir. Tann eldri Johan, er bygðaráðsformaður í Skúvoy. Hann eigur eisini ein lítlan Óla Jákup, sum er tann fjórði í røðini í Skúvoy. Annars ganga nœvnini Óli og Jákup langt aftur í tíðina í Norðragøtu, ja, í hvussu er

Fyrsta sambandi við Skúvoy er Sildberin, har Asbjørn Matras er skipari.

aftur til fyrrapartin av 1600 talinum.

Hin sonurin er Dánjal. Hann er navigatorur, og hann átti einasta bátin í bátahylinum í Skúvoy hendaðagin.

Síðan vóru vit inni hjá Meinhard, sum er sonur Kjartan, beiggja Johan. Meinhard og Óli Jákup eru túskil systkinabørn. Meinhard er giftur við Jessie úr Hebridunum. Tey eiga fyra børn. Tann elsta eitur Marjun, so gamla Marjunnavnið er eisini varðveitt.

Posturin hevur verið har í húsinum í fleiri ættarlið, og Meinhard hevur eisini handilin í Skúvoy.

So vóru vit eisini inni hjá Jørgen Olaf Høgnesen, sum var fyrsti formaðurin í Sjómannadeild FFs. Hann er klaksvíkingur og sostatt tilflytari og vist eisini tann seinasta sum er fluttur til oynna og sum hevur stóðast. Hann hevur tað samband við Skúvoy, at hansara ættarfaðir er Jacob Høgnesen, sum var beiggja Poul Høgnesen, sum flutti til Skúvoyar. Hann er giftur við Bergfríð, sum er ættað frá Elsebeth Sofíu, sum var ein av systrunum úr Norðragøtu. Jørgen Olaf hevur Strandferðsluna, og hann er eisini lærari í Skúvoy. Beiggja Bergfríð, Óli Johannes, avgreiðir

tyrluna. Tey bæði eiga trý børn.

Oyggjin við at verða avtoftað

Hendað forsøgan sigur frá meira enn nakað annað, hvussu tað hevur gingist eini slíkari oyggj.

Í dag kann bert staðfestast, at Skúvoy er á fallandi fót og hendir einki, so verður skjótt einki at vera har til. Fólkatalið sigst nú at vera farið niður um 30, meðan tað onkuntíð hevur verið omanfyri 100. Tað besta teknið um gongdina er skúlin. Tað eru bert fá ár síðani, at her vóru fleiri stórar barnafamiljur og upp til 13 børn gingu í skúla. Hesar familjur eru allar fluttar. Í dag eru bert tvey børn í skúlanum. Komandi skúlaár verður bert eitt barn sum er. Men tað ringasta er, at har er einki barn, sum er undir skúlaaldur. Tey ungu í bygðini fara, so hvørt tey eru leys av skúlanum. Tey fáa sær skjótt makar, og tað merktist einki til, at nakar hevur hug at koma aftur higar at búgva.

Spurningurin er: "Hvat skal gerast?" Ferðasambandið inn á Sand er rættliga gott, men tað er kortini ofta, at tað als ikki er siglandi. Prestur roynir at koma seks ferðir árliga, men í vetur hevur hann fleiri ferðir verið noyddur

Tummas Frank er ein eldsál fyri Skúvoyennu. Her tosar hann á grøvini hjá pápabeiggjanum Jógvan á Fløtti. Tummas Frank er ættaður frá Elsubeth Sofíu, sum var systirin sum kom úr Norðragøtu.

Meinhard Hentze.

Her síggja vit f.v. Jørgen Olaf, Bergfríð, Fanny, Annfríð, John, Leivur.

Hans Andrew Lindarstein er eisini eins og kona hansara ættaður úr Tjørnustovu. Hann er gamal fiskimaður, og flutti í miðum aldri til Havnar.

Her síggja vit f.v. Johan, Dánjal, Anna og Óli Jákup Hentze.

at avlýsa at koma út í oynna vegna veður.

Nærum eingin vinna er. Fyrr var fitt av útróðri, men hendan dagin var bert ein bátur í hýlinum. Men útróðurin hevur verið meira at kalla vánaligur seinasta tvey árin, so tað eggjar heldur ikki.

Handilin er opin enn,

men tað hevur fleiri ferðir ljóðað, at hann skal steingja. Bert tað at hesin møguleikin verður nevndur, sigur nakað nógv um støðuna.

Eingin útoyggjapolitikkur

Vit vita, at støðan er tann sama t.d. í Hesti og Svín-

oy. Og hetta setur aftur fokus á útoyggjapolitikk-in. Øll minnst fundin í Fugloy í 1999, tá lögmaður saman við allari politisku skipanini bedýraðu, at nakað skuldi henda. Ein útoyggjanevnd varð sett og útoyggjaálit, útoyggjafelag og eisini ein útoyggjafulltrúi varð settur í

Báturin hjá Dánjal.

landsstýrinum. Men eingir pengar vórðu avsettir. Og úrslitið er har eftir. Hvussu lítið sannførandi politikkurin er, fekst váttan um hendan dagin, tá peningur varð fluttur av játtanini til útoyggjarnar til millumbylgjusendaran við teirri grundgeving, at júst hesar verkætlanir ikki

gjordust veruleiki í ár. Høvdu vit havt ein politikk á hesum økinum, so hevði játtanin verið oyrumerkt til útoyggjarnar undir øllum umstøðum, og so høvdu teir verið brúktir eitt annað endamál á økinum, um teir ikki kundu nýtast til eina ávísa uppgávu.

Tað kann bert staðfestast, at her er einki at vænta, so vit kunnu fyri tað siga farvæl til útoyggjarnar sum livandi partur av samfelagnum. Tíverri. Og kanska kann tað ikki vera øðrvísi.

Hvat hendi við Andrass á Vattóli?

Andrass Hanusarson á Vattóli eigur ein serligan leiklut í hesi søgu, sum biðilin, sum ikki var nóg góður. Hetta kom at broyta søguna hjá mongum í seinni ættarliðum. Andrass hevur eisini eina serliga søgu, sum kann hava áhuga í hesum sambandi. Hann var føddur 2. desember 1792. Hann hevur havt ein serligan útlongsul, sum má hava verið eitt sindur sjáldsamt fyri ein bygdar-drong tá í tíðini. Í 1817 fær hann loyvi frá fútanum at fara til Noregs, har hann fór við einum hvalastingara. Hann búði á oynni Guldbrandsø og arbeiddi sum uttanbudamaður. Sagt verður eisini, at hann fór við einum skipi, sum royndi at náa Norðpólin. Skipið fór á land, men teir sluppu av aftur í øllum góðum. Hildið verður, at hetta var ein rannsóknarferð hjá onglendinginum W.E. Parry, sum í 1827 royndi at náa til Norðpólin frá Spitsbergen. Men aðrar ábendingar eru tó um, at henda søgan neyvan er røtt.

Men í 1824 er Andrass staddur í Keypmannahavn og kemur til Føroya við sluppini "Thorshavn", sum var nýbygd til amtmanin Løbner, sum skuldi brúka skipið til embætisferðir. Og framvegis verður skip av sama navni nýtt til hetta endamál.

Andrass kemur aftur til Skúvoyar í 1826. Hann fer aftur at sigla í 1828, men kemur aftur til Skúvoyar í 1830. Árið eftir fer hann aftur av oynni til Selatraðar at læra jarnsmíð. Henda ferðingin aftur og fram gevur honum eyknavnið "omløber".

Aftaná, at tað kom til einkis við Marjun, fór tann svikni Andrass aftur av landinum og aftur til Noregs. Hann hevði fingið gott eyga til eina gentu í Vágunum, summi siga Vestmanna, áðrenn hann fór avstað. Tá hann kom

aftur og skuldi leita gentuna upp, hitti hann eina smágentu. Hann spurdi, hvør hon var og fekk sum svar, at hon var dóttir gentuna, sum hann helt seg hava. Hon hevur ikki havt tol at biða eftir einum ivasomum dreingi og hevði gift seg við øðrum. Hann fekk so givið gentuni eitt turriklæði, sum hann hevði við sum tinganest. Hann fór í ringum skørum aftur av oynni, og hann slapp við einum prestaflutningi av Fútaletti til Kvívíkar. Á ferðini opnaði hann seg fyri prestinum Holm. Hesin ræður honum til at fara til Skælings, tí her sat ein ung bóndaeinkja, Súsanna Sørinardóttir. Fyrrri maðurin Heini var deyður í 1834, og hon hevði brúk fyri einum dugna manni. Hetta eydnaðist væl, og tey giftust í 1836.

Tann 4. juni 1837 fingur tey tvíburar og vóru tær Ellen Marie og Anne Malene Hansen Guldbrandtsøe, og er eftirnavnið eftir norsku oynni, har Andrass hevði tænt sum ungur.

Skilamaður

Sagt varð um Andrass, at hann var ein skilamaður. Alt, sum hann fór í holt við, vagnaðist væl. So hann hevur verið frægari maður enn gomlu verforeldrini í Skúvoy hava hildið. Tað kann vera nevnt her, at í Skúvoy hevði hann lagt sær inn trøð, sum framvegis ber hansara navn.

Men longu í 1839 doyði hann, 46 ára gamal. Navnið er enn til í ættini, og eisini eitt kent skipsnavn, "Gamli Andrass", stavar frá honum.

Anna Malena giftist við Christian Didrik Jensen, Díriks Kristian, ættaður av Stykkinum. Tey fingur 8 børn. Eitt teirra var Jens S. Jensen, pápi Brimnes prest. Jens var limur í fyribilsnevndini hjá FF í stovningarárinum 1911.

Ein annar sonur var Jógvan, sum giftist inn í Nýggjustovu við Atu Mariu, og tóku tey handil og posthús upp eftir foreldur hennara. Tey fingur 10 børn, so bert her eru nógvir eftirkomarar.

Ættin endar í húsinum hjá gamla rivalinum

Dóttirin, Elin, giftist til Selatraðar við Elias Joensen, sum var ættaður av Trøllanesi. Elias hevði gift sær festi til, men fyrra konan var deyð. Elin og Elias áttu tveir synir. Annar var Niels Juel, sum giftist við Almu, og búsettist í Svendborg. Men hann druknaði heilt ungur við skipi. Tey áttu ein son, Áge. Ein sonur hansara giftist í 1963 við systkinabarni kongin í Thailandi. Tey fóru tó seinni frá hvørjum øðrum, men

hann býr framvegis í Thailandi. Sigast kann at útlongsulin ikki hevur verið frá fremmandum.

Hin sonurin var Napoleon, ið sum ungur kom til Havnar at læra til skómakara hjá eldra Knút skómakaranum. Hann giftist við dóttir hansara Mallu, og tey fingur fimm børn, og nú koma vit til lagnunnar speisemi.

Dóttir teirra, Elisa, giftist við bóndanum í Tjørnustovu, Vilhelm. Tað var langabbabeiggi hansara, Óli Jákup, sum "fór avstað" við gentuni hjá Andrassi, Marjuni.

Børnini hjá teimum báðum kunnu í hvussu er siga, at var ikki sperðil komið í hjá Andrass og Marjun, so hekk ikki saman hjá teimum í dag! Soleiðis kann søgan ganga í ring.

Hendan myndin er av Elin, dóttir Andrass, saman við verdótrini Mallu, og trý av hennara børnum. Elin situr undir Elisu, sum endaði aftur í Tjørnustovu í Norðragøtu, eftir at ein tjørnustovumaður fór avstað við gentuni hjá langabbanum. Hini børnini eru Niels Juel, uppkallaður eftir pápa-beiggjanum, og Petur Báðir eru seinni kendir av eftirnavninum Háberg.

Edinburgh – ein øðrvísi býur

Óli Jákup Jacobsen var vegna FF-blaðið við Atlantflog fyrsta túrin til Edinburgh seinasta leygardag. Hann greiðir her frá tí, sum hann fekk burturúr. Sum tað skilst er Edinburgh avgjört verdur eina vitjan.

Óli Jákup Jacobsen

Tað munnu vera fá, ið ikki vita, at Edinburgh er høvuðsstaðurin í Skotlandi. Alt annað vildi vera lögð, tí Skotland liggur so nær við okkara lítla land. Í Stórabretlandi, sum Skotland jú er ein partur av, búgva umleið 60 milliónir menniskju, sum er ein góður sættapartur av øllum Europa. Og so liggur tað enntá nærri við okkum enn Danmark.

Føroyingar kenna kanska best Skotland av tveimum orsökum. Tann fyrri er vegna Aberdeen, sum hevur verið havnarbýur fyri mangan føroyskan fiskimann, og tann seinna orsøkin er, at okkara fót bóltlandslið fekk eitt so gott úrslit, tá vit fingur javnleik 2-2 á Svanga-skardi.

Hóast Skotland er eitt relativt lítið land við eini 5-6 milliónum íbúgvum, so er tað sera ymiskt frá øki til øki.

Edinburgh er annarleiðis

Fer ein har afturímóti til Edinburgh, so fær ein eina heilt aðra uppliving enn at fara til aðra býir í Skotlandi. Edinburgh hevur kanska ikki altíð verið tað fyrsta staðið, ein hugsar um, tá ein fer út at ferðast. Hetta skyldast kanska fleiri orsökum. Ein teirra kundi verið, at tá vit hugsu um Skotland, so hugsu vit fyrst og fremst um Aberdeen. Hetta er tó ikki so lögð, tí vit hava nóg mest samband við Aberdeen. Ein vil tá heldur leita sær til meira eksotisk stöð, ið hava okkurt áhugavert at bjóða. Her líkist Edinburgh heilt frá Aberdeen. Hin orsøkin er, at tað hevur verið trupult at komið higar. Ein má hava flogið til Aberdeen og síðani tikið tok ella buss fyri at koma til Edinburgh, tí einki flogfar hevur flogið beinleiðis frá Føroyum til Edinburgh. Men nú er vend komin í holuna, tí Atlantic Airways hevur fingið ein sáttmála í lag, sum ger tað møgu-

Óli Jákup Jacobsen.

ligt at flúgva millum Føroya og Edinburgh. Alt summaríð líka fram til september kann ein fara ein dagtúr til Edinburgar, og flogfarið flýgur eina ferð um vikuna. Hesin túrurin kostar 995 krónur, og kann hetta ljóða nokkso nógv í fyrstu syftu, men tá hugsað verður um, hvussu áhugaverdur býurin er, so er tað ikki so øgiliga nógv hóast alt.

Spennandi søga

Skal ein lýsa Edinburgh við tveimum orðum, so mugu tey vera arkitektúr og náttúra. Sum høvuðsstaður Skotlands, hevur Edinburgh eina langa og áhugaverda søgu, ið ikki skal verða komið so nógv inn á her. Skotland og Ongland hava altíð verið í kríggj um alt møguligt, men serliga hevur tað verið um land. Tað munnu vera fá, ið ikki hava sæð stórfilmin hjá Mel Gibson, Braveheart, sum nevniliga snýr seg um tað sama. Í tí filminum er tað William Wallace, ið berjist fyri frælsi Skotlands, sum teir tó enn ikki hava fingið. Í dag berjast teir ikki við svørði og øks, men bara á fót bóltsvøllinum, sum eisini kann verða rættiliga harðligt, tí skotar og eingilsmenn bera enn agg til hvønn annan. Kríggini, sum vóru fyrr í tíðini, hava serliga staðið við Edinburgh, av tí at býurin jú er høvuðsstaður

Tann gamli býarparturin av Edinburgh.

Skotlands. Edinburgh hevur verið ein sera týðningarmikil býur fyri bæði skotar og eingilsmenn, og av tí sama vórðu nógvir flottir og týðningarmiklir bygningar bygdar har. Hóast bygningarnir vórðu gjørdir í miðöldini, so standa teir næstan allir enn. Edinburgh er býtt upp í ein gamlan og ein nýggjan part. Í tí gamla partinum eru allir hesir gomlu bygningarnir. Nýggir og nútímans bygningar eru ikki at síggja her. Ein fólir seg næstan fórdan aftur í miðöldina, og tað er ótrúligt at síggja allar hesar gomlu bygningarnar. Her eru ikki einans kirkjur og tilíkt, men eisini vanlig sethús. Tað var ikki spart, tá bygningarnir vórðu gjørdir, tí tað er sjáldan ein sær so ótrúliga vakran arkitektúr. Nógvir av bygningunum eru stórir við sera vøkrum og innviklaðum arkitekturi. Teir verða ikki einans nýttir til museum og til framsýning, tí til dømis verður ein av teimum heilt stóru og vøkru bygningunum nýttir til eina skúla fyri deyv børn. Skúlin verður tó allar helst fluttur til onkra aðra staðni, tí sum nú er, kostar hann ov nógv at reka.

Slottið

Tann kendasti bygningurin í Edinburgh er "Edinburgh Castle", sum er tað stóra slottið í Edinburgh. Ein hevur ikki verið í Edinburgh, um ein ikki hevur verið í hesum slottinum, tí ein kann siga, at allur identiteturin hjá Edinburgh er í slottinum, og hugsar ein um Edinburgh, so er heilt natúrligt, at ein hugsar um slottið. Slottið varð plaserað soleiðis, at tað var so ringt sum gjørligt at taka, og tí bleiv tað sett á toppin á eini høvd. Henda høvd liggur mitt í býnum og er uppá seg høg, tí ein kann síggja slottið frá rættiliga nógvum ymiskum støðum runt í Edinburgh. Ein kann ikki siga annað, enn at edinburgar eru hepnir at hava eitt so vakurt útsýni. Slottið er ikki eitt av teimum vanligu slottunum, har alt er undir einum taki. Tá ein fer inn gjøgnum høvuðs-portrið, kemur ein undir opnan himmal. Har er ein breið gøta fyri at ikki siga vegur, tí vegurin er næstan breiðari enn tann, sum fer í gjøgnum miðbýin í Havn. Tá ein gongur eftir vegnum, so gongur ein niðan eftir, samstundis sum ein snýr sær til vinstru, tí slottið er runt.

Vegurin førir til toppin á høvdini, har høvuðsstaðurin í borgini eisini er. Høvuðsplássið er eitt lítið torg, sum er umgirt við húsum, sum ein kann fara inn í. Tað er tó ikki soleiðis, at ein má ganga heilt upp til toppin fyri at koma inn í nakað hús, tí allan vegin fram við vegnum eru hurðar, ið leiða inn til ymisk høli. Slottið er sera áhugavert, tí tað kundi fyri tað sama verið ein lítil býur við handlum og íbúðum. Eisini eru uttandura trappur, ið føra frá einari hædd til eina aðra, so ein sleppur frá at fara allan vegin eftir vegnum.

Grønur býur

Sum áður sagt, so er tað náttúra, ið sermerkir Edinburgh. Heldur ein, at London við Hyde Park og New York við Central Park eru grønir býir við flottum parkum, so hevur ein sæð lítið av miklum. Tað eru sera nógvar parkir í Edinburgh, men tær eru allar ikki so stórar. Edinburgar hava dugað væl at varðveitt tað grøna enntá mitt í býnum, har slottið liggur, tí niðanfyrir slottið er ein vøkur og rættiliga stór park, og hinumegin slottið er ein grøn líð. Í hesari parkini

er eisini tann heimskenda blomsturklokkan, sum tó tíverri er goymd aftan fyri eina trappu. Tá ein koyrir runt í býnum og serliga í tí gamla umráðum, so sær ein smáar parkir her og har. Tey vanligu sethúsini hava eisini vakrar og summi eisini stórar urtagarðar. Tað er heilt víst, at allir hesir grønu blettirnir runt í býnum fríðka væl um og gera býin nógv hugnaligari.

Tað er næstan ótrúligt, at ein høvuðsstaður, sum er umleið triggjar ferðir so stórir sum Reykjavík, kann vera so róligur og hugnaligur. Býurin er sera avslappandi, har fólkinu ikki fresa runt, og í hesum tíðum tá tosað verður um stress, er Edinburgh heilt avgjört ein kurur móti tí. Ein verður ei heldur køvður av gráum, keðiligum og høgum húsum, men heldur verður ein bergtikin av teimum. Undir einum kann ein siga, at Edinburgh er ein sera áhugaverdur og vakur býur við nógvum søguligum bygningum og er heilt sikkurt eitt alternativ sum ferðamál. Alt hetta kann upplivast við einum dagstúri við Atlantsflog.

Vitja eisini heimasíðuna hjá Føroya Fiskimannafelag
www.fiskimannafelag.fo

Mia 100 ár:

Seinasta einkjan eftir teir, sum fórust við "Immanuel"

Týsdagin 31. maí fyllir Anna Maria Mikkelsen í Syðrugøtu, 100 ár

Mia, sum hon verður kallað, er sostatt elsta fólk í Gøtu sókn. Eisini mamma hennara gjørdist 100 ár, og systirin Lena gjørdist 97 ár. Tað er framvegis ein fragd at vitja hana og at fáa eitt prát um bæði gamlar dagar og nútíðina.

Mia hevur havt eitt hendringaríkt lív. Hon er fødd sama ár, sum fyrsta telefonlinjan varð lögð, og eisini áðrenn vit fingur vegir, bilar, ravnagn, motorar í skipini, radio, sjónvarp, teldur og stórt sæð allir hentleikar. Og áðrenn vit yvirhøvur fingur politiskar flokkar.

Hóast Mia hevur havt nógva mótgongd – hon misti pápan í besta aldri, er vorðin einkja tvær ferðir í góðum aldri, hon hevur mist fyra dótur – er hon framvegis eitt tað mest positiva menniskja, ein kann hitta. Og trúføst er hon sum trøllið!

Í samband við henda stóra dagin hjá Miu, fara vit at hava eina frásøgn um hennara lív, og er hon fyri tað mesta grundað á frásøgnina, sum vit høvdu í blaðnum, tá Mia fylti 95 ár.

Misti pápan, tá ið hon var nýføðingur

Pápi Miu var Jóhannus Andreassen, á Nesi, og mamman var Jóhanna, ættað av Húsum. Hon kom sum ung at tæna í próstagarðinum á Nesi, har fann hon sín maka.

Mia er fødd uppi á Gadd á Nesi í Eysturoynni, har ein stova varð bygd upp í húsini til tey yngri hjúnini. Gadd var eitt hús, sum lá einsamalt tá í tíðini. Eitt av næstu húsunum var próstagarðurin, sum altíð varð vitjaður, tá ið farast skuldi "í býin".

Jóhanna og Jóhannus fingur trí børn. Hini systkini hjá Miu vóru Lena og Jákup. Jákup var 2 ár, Lena var 4 ár og Mia var júst fødd, tá ið pápi teirra fór yvir á Bakkafjørðin at rógva út, sum vanligt var tá í tíðini, og sum eisini hevur verið greitt frá her í blaðnum. Tey fingur Miu til dópin, áðrenn pápin fór avstað. Hann kom ongan tíð aftur, tí hann gekk burtur har yviri. Teir vóru tveir á báti. Hin maðurin hvarv, og spurdist ikki aftur í aftur. Mia gjørdist soleiðis faðirleys longu sum nýføðingur.

Fór til Húsar

Mamma Miu var slektað av Húsum. Har vóru tey

betri fyri. Húsar var ein stórbygd tá í tíðini við nógvum virkseimi og tilflytarum. Hanus, mammu-beiggin, og abbin komu út á Nes við báti eftir Jóhannu og børnunum og fluttu tey norður til Húsar. Tá var eingin forsorgarhjálp at fáa. Abbin var gamal, so hann kundi ikki forsyrgja mammuni. Mia kom mest at búgva hjá ommuni. Jóhanna dugdi sera væl at seyma, og hon plagdi at vera í Klaksvík á Stongunum, har hon hjálpti til við at seyma klæðir fyri at tjena nøkur oyru, og so lærði hon seg eisini at strúka kragatoy. Í nógv ár plagdi hon eisini at strúka prestakragar.

Mia fór í skúla á Húsum. Lærarin røkti allar skúlarnar í Kalsoynni, so Mia kom soleiðis eisini at ganga í skúla á Syðradali, hagar sjálvsagt mátti farast til gongu. Einaferð tá Mia – í reyðum kjóla – og ein onnur genta fara til gongu til Syðradals, leggur tarvurin eftir teimum. Tær at renna, og tær komu undan við at sleppa

sær oman í fjørana. Men tær sluppu ikki heimaftur og bátur mátti koma eftir teimum.

Kom til Gøtu

Tá ið Mia var eini átta ára gomul, fór mamman til Gøtu at passa systkinabarn sítt upp. Hetta var Regina, sum var gift við Benadikt í Bartalstovu. Og har bleiv mamman forlovað við Tummas í Bartalstovu, sum var beiggi Benadikt. Mia minnst, hvussu hon græt, tá ið tey skuldu flyta av Húsum, meðan beiggin Jakku slapp at vera har norður hjá abbanum og ommuni. Hann flutti ongan tíð til Gøtu. Men Lena, sum var 4 ár eldri enn Mia, var tá farin til Klaksvíkar at tæna. Lena giftist seinni við Hans, beigga Tummas, og tiskil blivu móður og dóttur svigarinna.

Mia fór einsamall við mammuni til Gøtu. Her kom hon at hava tað gott. Mia hevur alt gott at bera Tummasi, sum giftist við mammuni. Hann var altíð so góður hana. Jóhanna og Tummas fingur tvey

børn. Tey vóru Kata, sum var gift við tí – á teimum leiðum – kenda Erik Vangberg og Margreta, sum búsettist í Danmark. Mia er tann einasta av øllum systkinunum, sum livir eftir.

Mia var 9 ár, tá ið hon endaliga flutti til Gøta. Her gekk hon 5 ár í skúla hjá Símun Paula úr Konoy, sum var lærari tá. Hann var eisini formaður í Fiskimannafelagnum, sum hann saman við fiskimonnum í Gøtu hevði verið við til at stovna í 1911. Seinni blivu tveir lærarar í Gøtu, tá ið Konoy var í lögtinginum, og nýggi lærarin var Jákup Simonsen, sum giftist við Ragnhild, dóttur Konoy. Mia minnst "gamla lærara", sum ein deiligan lærara, sum altíð var so góður við seg.

Mia sigur, at hon livdi ikki heilt væl, tí hon hostaði altíð so illa. Hon mundi hava eitt slag av tuberkulum, men hesir hvurvur, tá ið hon gjørdist 12 ára gomul. Einaferð, sum smágenta, gjørdist

Mia.

hon sjúk av difteritis, sum var ein deyðilig sjúka at fáa. Men tá vóru eisini heimaráð at fáa. Mia fekk tey ráðini at anda í seg dampin frá kókandi ketli. Hetta lætti um andan og var helst við til at bjarga henni.

Aftan á skúlan tókst Mia við ymist. Millum annað arbeiddi hon fisk á Tvøroyri, sum jú var sera vanligt hjá ungum kvinnum tá í tíðini. Hon arbeiddi halvt annað ár hjá Dánjal Mortensen, á Hvítanasi, á Tvøroyri. Kona Dánjal var Sunneva hjá Bøkjaranum í Havn.

Droymdi deyða

Mia giftist 20 ára gomul til Söldarfjarðar við Sofusi Solmunde, í Byrgi. Tey bygdu hús inni á Fløtum í Söldarfjørði. Hetta eru húsini, ið seinni vórðu kend sum húsini hjá Fredrikki Hansen.

Sofus var ein av teimum, sum fórst við "Immanuel" í 1932. Hetta var jú ein ræðuligur sorgarleikur, sum tað tíverri vóru so nógvir av tá í tíðini. Henda hending hevur fleiri ferðir verið umrødd her í blaðnum.

Tað hava verið nógvar søgur um, at fólk hava verði sanndroymd ella hava kent á sær, at tey vóru feig. Slíkar frásagnir hava eisini verði í samband við "Immanuel". Og Mia hevur eisini eina slíka frásøgn.

Mia og Sofus fingur fyra gentur, og tær vóru Hjordis, Margreta, Jóhanna, sum doyði 9 mánaðar gomul, og Jóhanna Sofía, vanligi kallað Hannifía. Hannifía var nýfødd, tá ið Sofus fór avstað. Tá ið Mia gekk við Hannifíu, droymdi hon eina náttina, at helvtin av seingini hjá henni og Sofus var fjald av kransum. Tá ið Hannifía varð fødd, legðist Mia við barsilsfepuri, og hon var framvegis sjúk, tá ið Sofus fór avstað. Hon var sera ring og ivaðist ikki í, at tað fór at vera hon, sum fór at doyggja. Men hon fekk góða hjálpa frá Heiðadoktaranum, og Mia undraðist mangan á, at hon kom til lívs aftur.

Tá ið Sofus sigur farvæl við Miu og skilnaðarstundin er komin, tá hann skal fara avstað við "Im-

Verforeldrini hjá Miu, Katrina og Mikkjal í Barbustovu. Millum tey er aftast Jákup Andreas, seinni maður Mia, og fremst Betta á Bergi, sum giftist til Klaksvíkar.

Jóhanna, mamma Miu, saman við Tummas, seinna manninum. Millum tey er aftanfryi Mia og frammanfryi hálvsystirin Margretha.

Okkurt er enn heima hjá Miu, sum minnir um gomlu telefonstöðina. Hetta er klokkan sum taldi minuttirnar. Tá triggir minuttir vóru farnir varð brotið inn og sagt "3 minuttir". Tað var ókeypis at ringja innanbígga, men utanbígga var grundtasturin 3 minuttir og varð tosað longri bækkandi prísurin bareftir.

manuel", sigur Mia við mannin: "Eg fari at doyggja, áðrenn tú kemur aftur". "Hví sigur tú tað?". Og so fortaldi hon um dreymin, hon hevði havt. Men tað bleiv Sofus, sum doyði, og ongantíð kom aftur. Lítla dóttirin varð tí uppkallað eftir systirini Jóhannu, sum var deyð frammanundan og eftir pápanum, Sofusi, og varð hon kallað Jóhanna Sofía.

Einkjurnar vóru hetjurnar

Tað at "Immanuel" ikki kom aftur á várið 1932 minnist Mia sum eina tunga tíð, sum rímligt er. Samskiptismøguleikar vóru nærum eingir. Fyrst roknaðu tey við, at skipið bert var seinkað á heimferðini av eini ella aðrari orsök, og hvørja ferð eitt skip var í eygsjón, var kikarin tikin fram fyri at finna út av, um hetta ikki mundi vera tað sárliga saknaða skipið, men vónbrotið gjørdist størri og størri sum tíðin leið.

Hesa tíðina var Victor Danielsen byrjaður sítt trúboðaravirksemi. Hesa sváru bíðitíðina helt hann møtir í Söldarfirði hvørt kvöld. Men, sum frá leið, mátti tey ásanna, at "Immanuel" fór ikki at koma

aftur, og hetta var ein sorgarleikur, sum merkti nógv húski, serliga í Söldarfirði og har á leiðini. So, tað er ikki löggið, at Mia allar sínar dagar eftir hetta, hevur verði bangin um tey av hennara, sum hava verið á sjónum.

Tá var ongin almenn forsorgarhjálp at fáa, sum tað er nú. Tað skal tó sigast, at tryggingin var ikki heilt av leið tá. Allar einkjurnar eftir teir, sum fórust við "Immanuel", stríddu seg undan við hjálp frá Gudi og góðum fólki. Og tað er neyvan nakað dømi um, at tær ikki kláraði at koma undan við sær og sínum.

Tað hjálpti væl hjá Miu, at húsini vóru goldin. Hon fekk eisini munandi hjálp frá síni vinkonu, Hedvig Sørensen, sum var ættað av Húsum, men sum seinni búði í Klaksvík. Hon kom at vera hjá Miu eina tíð aftaná, at "Immanuel" var burturgingin.

Tað kann vera nevnt her, at Mia er tann seinasta av einkjunum frá "Immanuel", sum enn er á lívi og tað hevur hon verið í fleiri ár.

Sum fyrr sagt áttu Mia og Sofus fyra gentur. Tann eina doyði bert níggju mánaðir gomul og hinar

eru allar farnar. Hjördis doyði, tá ið hon var 65 ára gomul. Hon búði í Syðrugøtu. Margreta, sum var gift í Klaksvík, doyði tá hon var 59. Og Hannefia, sum búði í Canada, doyði tá ið hon var 66 ár.

Telefonstöðin

Í 1935 giftist Mia við Jákup Andreas, sum var sonur Katrinu og Mikjal í Barbustovu í Syðrugøtu. Jákup Andreas hevði bygt hús í sama túni sum Barbustova, so tey fluttu inn í tey. Tey bæði fingi børnini Katrin, Marjun og Tórður. Í dag eru Mia og Tórður tvey eini í húsi, men Katrin og Marjun saman við ommubørnum eru nógv har eisini.

Jákup Andreas var eisini fiskimaður. Hann sigldi nógv ár sum kokkur við Jákup Andreas Poulsen, á Mýruni í Syðrugøtu, sum í siglingarsøguni m.a. er kendur fyri sínar royndir við Rockall. Undir kriginum arbeidði Jákup Andreas í Íslandi.

Men so í 1947 sigur Jákup Andreas við Miu, at hann ætlaði at søkja um at yvirtaka telefonstöðina, tí Regina, sum hevði havt hana, hevði sagt hana frá sær. Mia var einki serliga við uppá tað, men

Sofus, fyrri maður Miu, doyði við "Immanuel" í 1932, 28 ára gamal.

Jákup Andreas, seinni maður Miu, doyði í 1956, 50 ára gamal.

tað vísti seg, at eingin annar hevði søkt. Tískil fingi tey stöðina, sum fyrst bert fevndi um Syðrugøtu og síðan um alla Gøtu sókn. Aftaná hetta hevur Mia bert verið "Mia á Støðini".

Hetta var eitt sera bundisligt arbeiði. Mia hevði tó altíð onkra gentu at hjálpa sær. Tann fyrsta, sum lærði seg at passa telefonina, var dóttir hennara, Katrin. Telefonin ringdi alt samdøgrið. Ofta ringdu fiskimenn um náttina, og skjótt var Mia einsamøll í húsi um at passa telefonina, tí Jákup Andreas gjørdist sjúkur og doyði í 1956. So, nú gjørdist Mia aðru ferð einkja, 50 ára gomul.

Telefonin gjørdist so-statt livibreyðið hennara í 25 ár. Tá varð stöðin automatísrað.

Sum sagt, var hon einki við uppá at fáa telefonina at byrja við, men tey siga, at hon græt, tá ið stöðin fór úr húsunum aftur.

Telefonstöðin var ein miðdepil í bygðini tá í tíðini. Tað vóru tey fægstu húsini, sum høvdu telefon. So skuldi ringjast til onkran fekk viðkomandi boð um at koma á telefonstöðini, har bíðast skuldu til sambandið var klárt. Og skuldi onkur ringja, so var at fara á stöðina og aftur at bíða. Tað mundi vera øll bygðin, sum kom á gátt. Øll fjarrit vóru skrivað her. Og boð um tíðindi komu eisini á telefonstöðina, m.a. tá grind var. Tá djóralæknin ferðaðist um landið, skuldu boð til hansara leggjast á stöðina.

Annars var telefonin meira menniskjanslig enn nú, tá skuldi man ringja til stöðina og biðja um eitt ávíst telefonnummar. Øll hildu seg kenna stöðina persónliga! Tá ið Mia fylti

90 ár, fortaldi Oddfríður Gregersen eina fitta søgn um munin millum telefonina fyrr og nú. Ein morgun ringdi hann til stöðina og biður um at fáa nr. 20, sum var Ólavur Gregersen. "Nei", sigur Mia, "í morgun haldi eg, at Ólavur skal hava frið. Hann er júst blivin pápi til ein drong. (Hann átti 5 gentur framanundan!) So ring tú aftur aftaná døgurða". Soleiðis var Mia. Og harvið bleiv tað.

Mia vil ikki vita av at dreggja verður eftir jákupsskel

Mia hevur altíð verið sera áhugað í samfelagsviðurskiftum, og tað er ikki so löggið, tá ið hugsað verður um, at hon hevur mist pápa og tveir menn, sum allir vóru í besta aldri. Kanska hevur tað eisini nakað við tað at gera, at hon hevur havt Konoy til lærara. Hann var ein tann fremsti politikkarin fyrst í hesi öldini samstundis sum hann var lærari. Ikki minst hevur hon áhuga fyri útróðri. Sonurin, Tórur, rør út við 20 tonsar anum, "Anna Maria", og her fylgir Mia sera væl við. Og tað er ikki frítt fyri, at hon framvegis vil hava eitt orð at siga! Hon hevur eisini sínar avgjördu meiningar um útróðrarviðurskifti.

Tað hevur onkuntíð verið uppá tal at loyva dregging eftir jákupsskel á útróðrarleiðum. Men hetta vil Mia ikki hoyra tala um! Mia fylgir væl við í bløðunum, og hon smæðist ikki fyri at siga sína meining. Ein dagin segði hon við formannin í Fiskimannafelagnum, sum annars er ein av hennara góðu vinum: "Eg haldi, tú ert ein vánaligur fiskimannafelagsformaður. "Hví tað?" "Jú, tú blandar

teg í alt møguligt annað!"

Mia hevur verið virkin í Brøðrasamkomuni í Gøtu. Hon og Jákup Andreas vóru við, tá ið Victor Danielsen var við til at byggja gamla salin, sum varð bygdur í Syðrugøtu í 30-unum. Og hon gekk so í nýggja salin við Gøtugjógv so leingi, sum hon orkaði. Her helt hon eisini sín 90 ára føðingardag. Men nú hon fyllir 100 ár verður tað, sum rímligt er, kommunan, sum skipar fyri.

Mia hevur allar dagar verið framúr sum mamma og omma. Tað er sjáldan, at hon er einsamøll í húsi. Børn og ommubørn vitja hana javnan. Umstøðurnar hava eisini gjørt, at fleiri av ommubørnunum hava verið hjá henni í longri tíð. Og betri høvdu tey ikki kunnað fingið tað hjá øðrum.

Tann, sum skrivar hesar reglur, hevur havt ta gleði at hava kent Miu frá barnsbeini av, og hevur kunnað havt gleði av hennara trúfesti móti okkara húsi. Ein fer neyv-an sörur út aftur frá Miu, og tað eru ikki fáar greipur og annað gott, hon hevur egnt okkum við, og er hetta bert eitt dømi um hjartalagið hjá Miu. Og er onkur positiv hending, hevur Mia verið ein tann fyrsta fyri at ringa og gratulera.

Mia er framvegis heilt fitt, og tað er framvegis hon, sum skipar fyri drekkamunninum, tá ið komið verður inn á gólvið.

So vit fara at ynskja megnarkvinnunu Miu so hjartaliga tillukku og takka fyri alt í farnum døgum.

Óli í Tjørnustovu

Her situr Mia á telefonstöðini, sum gjørdist hennara lív í 25 ár.

Soleiðis kunnu fiskimenn koma inn í ALS

Sum kunnugt hevur FF gjørt alt, sum er í tess makt, at tryggja fiskimonnum skipað viðurskifti í ALS, tá skip liggja í longri tíð. Hetta hevur verið fullkomiliga til fánýtis, soleiðis sum vit væl og virðiliga hava greitt frá.

Tí vilja vit mæla fiskimonnum til at nýta teir møguleikar, sum eru við verandi lóg-gávu, og er hetta í veruleikanum rættiliga einfalt.

Um reiðari sigur manning upp, kann hon koma inn í arbeiðsloysisskipanina aftaná í mesta lagi tveir mánaðir – alt eftir uppsagnartíðini hjá viðkomandi. Hevur fiskimaður verið við skipinum 1-2 ár, er uppsagnartíðin 1 mánaði, og hevur hann verið við í meira enn tvey ár, er hon 2 mánaðir.

Sigur fiskimaður sjálvur upp, kann hann koma inn í skipanina eftir 4 vikur. Afturat nevndu freistum er ein bíðitíð upp til 2 vikur – alt eftir inntøku-frammanundan uppsøgnini.

Aftaná hesar freistir kunnu fiskimenn koma inn í ALS undir somu treytum sum onnur arbeiðsleys. Og tað

skal undirstrikast, at tað er einki sum forðar fyri at fara aftur við sama skipi, tá tað er klárt at fara avstað aftur.

Eisini er tann regla galdandi, at menn kunnu sigla í uppsagnartíðini. Er tað frammanundan lagt til rættis, nær eitt skip skal liggja m.a. vegna umvælingar, so kann manningin verða uppsøgd ella sjálf siga upp í so góðari tíð, at tað slepst beinleiðis inn í ALS.

Tað skal eisini tilskilast, at slíkar uppsagnir mugu vera uttan fyrivarni, sum t.d. tilskilan av, at tær bert eru fyribils. Tær skulu t.d. bert ljóða soleiðis: "Eg sigi herið upp sum t.d. dekkari við "m/s...". Ella: "Tú verður herið uppsagdur sum t.d. dekkari á m/s..."

Uppsøgnin skal dagfestast. Kopi skal takast av henni, og umsókn við uppsøgn skal sendast ALS skjótast gjørligt.

Er nakar spurningur annars, so eru fiskimenn vælkomnir at venda sær til Fiskimannafelagið ella okkurt av hinum manningarfeløgum.

Aðalfundur í Heilafelagnum

Leygardagin var ársaðalfundur í Heilafelagnum hildin á Sjómansheiminum í Havn. Tað var heilt fitt av fólki, fleiri enn 20 limir møttu.

Forkvinnan Hanna á Reynatúgvu legði fram ársfrágreiðing. Her greiddi hon fyrst frá virkseminum í farna árinum og síðan um framtíðina. Undir orðaskiftinum varð eisini nógv tosað um uppgávnar framyvir.

Felagið roynir eftir førum at virka fyri sín limaskara, sum er tey, sum eru heilaskadd, og mest vanligi orsökini er apopleksi, men tað kunnu eisini vera aðrar orsøkir. At hetta er ein "fólkasjúka" sæst av, at tað eru 100 tilburðir árliga.

Heilafelagið hevur roynt at kortleggja umstøðurnar hjá teimum heilaskaddu, og her er greitt, at stórir tørvur er á ábøtur á ymiskum økjum. Uppgávan er so at leggja trýst á avvarðandi myndugleikar, og her er serliga hugsað um landsstýrismannin í heilsumálum.

Hann var eisini við til leguna á Gjáargarði seinasta heyst, har ein fekk varhugan av einum landsstýrismanni, sum er varin við trupulleikarnar, og sum vildi gera sítt til at loysa teir. Men øll vita, at hetta tekur ofta longri tíð enn ynskiligt. So uppgávan hjá felagnum er at halda landsstýrismannin til.

Men tað eru sjálvsagt

eisini aðrir myndugleikar, sum kommununar, sum hava sínar uppgávu á hesum økinum. Og her eru greitt møguleikar t.d. við Tjarnargarði, sum hevur útvegað útgerð til venjingar, sum eisini eiga at koma heilaskaddum til góðar. Hesum fer Heilafelagið eisini at fylgja upp.

Gjáartúrurin er annars eitt gott tiltak, sum gevur heilaskaddum møguleika at koma saman at tosa um teirra felags mál. Tað sama er galdandi fyri limafundir og jólahugna.

Hjá einum felag sum Heilafelagnum er tað sum hjá øðrum feløgum um-

ráðandi at hava virknar limir, sum kunnu vera við til at skunda undir virkseminum hjá felagnum.

Hervið kunnu teir eisini stuðla síni egnu søk, tí flestu limirnir eru antin raktir ella eru avvarðandi at raktum. Hetta verður eisini ein uppgáva hjá komandi nevnd.

Tað ber til at tekna seg sum lim við at venda sær til tlf. 321520 ella 317373. Tað ber eisini til at senda teldupost til:

heilaf@post.olivant.fo
Kunning um Heilafelagið kann eisini fáast á heimasíðuni hjá MBF:
www.mbf.fo

Komast kann inn á Heilafelagið við at klikkja á "Um MBF".

Í nýggju nevndini eru:

Hanna á Reynatúgvu, Napoleon Joensen, Estur Lognberg, Jógvan Sofus Vágsheym og Maud Karbech Rasmussen. Varalimur eru: Óluva Hentze og Yvonna Hjaltekin.

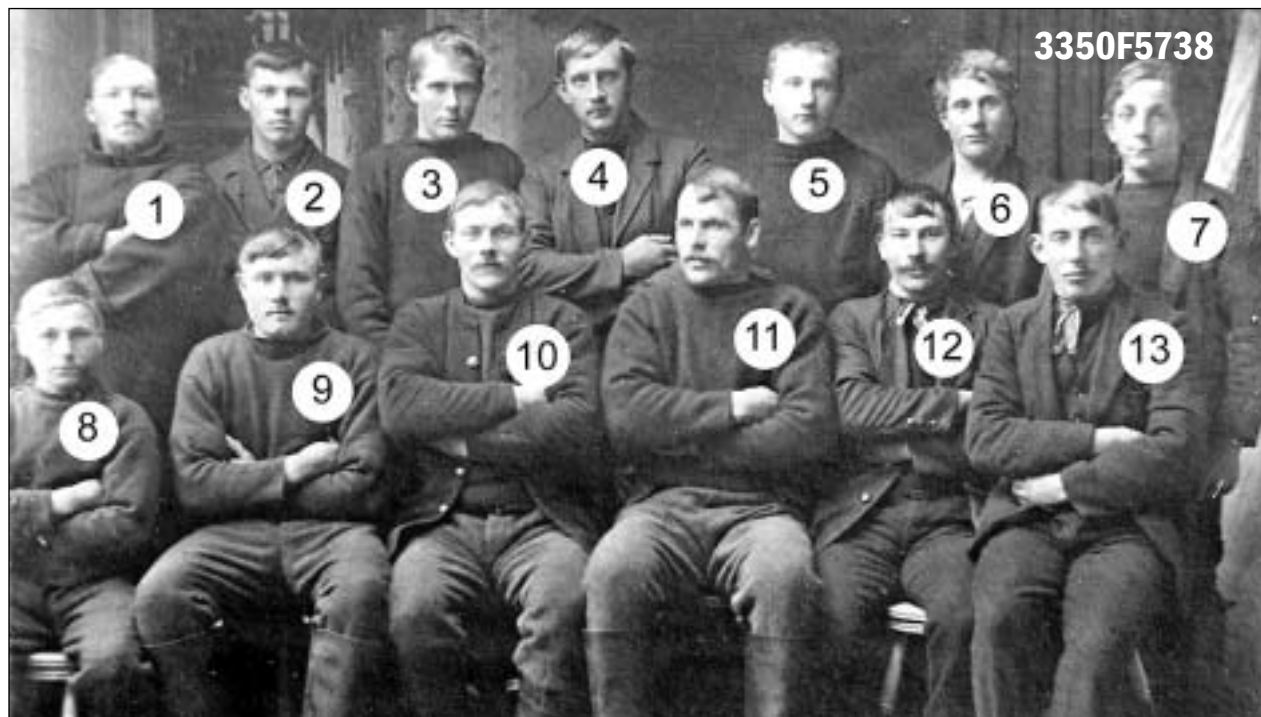
Nevndin skipar seg sjálv.

Nýggja nevndin, frá vinstri: Óluva Hentze, Maud Karbech Rasmussen, Estur Lognberg, Hanna á Reynatúgvu, Napoleon Joensen. Frammanfyri Jógvan Sofus Vágsheym. Yvonna Hjaltekin var ikki til staðar, tá myndin varð tikin.

Nýggj manningarmynd

Veit nakar at siga okkum hvørjir hesir mennir eru? Myndina hava vit fingið frá Føroya Fornminnissavni.

J. Paturssonar Gøta 18

- Góðgæti
- Víkublød
- Soft ice
- Milkh shake
- Bakaravørur
- og mangt annað

Kioskin hjá Ingu

v/ Ingu Joensen
Sandavágur – tlf. 333839

Søgan um Onnu og Bernhard

Anna og Bernhard.

Trúlovingarringurinn hjá Bernhard, sum Anna bar til sín doyggjandi dag við einum hjarta ísettum.

Vit hava í undanfarnu 7 bløðunum endurprentað ta dagbók, sum Bernhard Hendriksen skrivaði í 1930. Hetta er ein hugtakandi frágreiðing um kærlleika, sjólív og lívið á landi fyri 75 árum síðani.

Røðin hevur verið sera væl umtókt av okkara lesarum. Tað er neyvan nakað, sum vit hava skrivað, har fólk hava so nógv gjørt vart við seg.

Men søgan endar tíverri ikki so væl sum dagbókin. Í 1931 fer Bernhard við sama skipara við "Nólsoy" hjá sama reiðarí, og verður "Nólsoy" roknað fyri at vera eitt betri skip enn "Suðuroy".

Men í mai 1934 gongur "Nólsoy" burtur undir Íslandi. Bert eitt lík kemur

upp á land, og er hetta Bernhard. Hann verður kendur av ringinum, sum verður sendur Onnu. Hon setir eitt hjarta í ringin og ber hann til hon doyri umleið 70 ára gomul uttan at vera gift. Øll hendan søgan kann finnast á okkara heimasíðu:

www.fiskimannafelag.fo

í blað nr. 324.

Anna hevði dagbókina í varðveitslu, og tá Bernhard er deyður skrivur hon fremst í bókini:

9. juni 1934 fór Bernhard mín elskaði til gravar á Eyrabakka í Íslandi. Hann hevði fyllt 32 ár tann 29. desember.

Bernhard varð jarðaður á Eyrabakka í Íslandi, har líkið av bonum rak á land. Á grøvini er settur minnisvarði yvir alla manningina og við øllum nøvnunum.

Gud vælsigni hansara stov har hann liggur. Hann og teir hava tað allir gott í dag.

Jólaaftan í 1932 tóku vit ringar uppá. Tað kvøldið var eitt ríkt kvøld fyri okkum bæði.

Tá knýttust vit fyri lívið og vóru lukkulig saman, sum eg ikki kann greiða frá í bókini. Vit bóðu Gud um at vælsigna okkum og okkara framtíð og gleddu vit okkum til, at vit skuldu koma saman. Tað var sum vit ikki tonktu annað, at nú nærkaðist tíðin, og var tað nú blivið meira vist, at vit komu saman. Gud sá, at tað var betur, at hann tók mítt besta heim til sín, tí alt er gott, ið Hann ger, um tað er ófatiligt fyri okkum. Men Gud hjálpi og læri meg at boyggja meg undir hansara vilja, sum er tann besti, og sum hevur makt í himli og jørð.

1 ár og 4 mánaðir høvdu vit ring saman.

Gud vælsigni okkum.

Aftast í bókini skrivur hon:

Hetta er ein vælsignað bók at eiga eftir mín góða elskaða Bernhard, sum var so góður, vælsignaður. Knapt 3½ ár vóru vit trúlovaði, tá tað forferdiliga boðið kom, at teir vóru burturgingnir. O, góði Gud, hjálp mær ikki at blíva troytt, men gevi mær kraft frá Tær, til heilt at líta á Harran og taka tað av Hansara hond, at Hann má ráða, og at Hansara vilji má ske. Gud styrki meg í tí stóra sakni, og Gud hjálpi mær, at mín trúgv og kærlleiki til Tín Harri, má blíva meira brennandi enn nakrantíð. Gud hjálpi mær til at halda á í bøn. Herligt verður at mótast aftur har heima í himlinum.

Gud veit hvussu eins-

Fráboðan um seismikkvirksemi

Lýst verður at seismiskar kanningar verða gjørdar innan fyrri hesar knattstøður:

Økið 1.	Økið 2.	Økið 3
61 15' N 005 30' W	62 10' N 003 15' W	62 30' N 004 30' W
61 00' N 004 55' W	62 02' N 003 00' W	62 18' N 003 57' W
60 43' N 005 52' W	61 40' N 003 55' W	61 57' N 004 50' W
61 00' N 006 15' W	61 55' N 004 08' W	62 15' N 005 20' W

Felagið Fugro kannar økið.

Byrja verður í øki 1 umleið 16.05.2005

Arbeiðið tekur væntandi ..Umleið 6 vikur.

SkipanavnPolar Princess

Kallibókstavur.....JXBV3

Heimstaður.....Bergen

FiskiveiðiumboðMagni Skaale

Samband fæst við skipið á VHF rás 16.

Upplýsingar um arbeiði fáast frá Tórshavn Radio, á heimasíðuni hjá sjóbjargingarstøðini, www.mrcc.fo, ella á telefon 351300.

Við okkurt um 25.000 ymskum vørum á hyllunum, stendur landsins størsta goymsla av eykalutum til taks hjá føroyska flotanum. Aftanfyrri stendur eitt samtak av trimum føroyskum skipasmíðjum og einum mekaniskum verkstaði, ið hevur meir enn seksti ára royndir innan veitingar til skipaflotan – alt frá smærri umvælingum og viðlíkahaldi til um- og nýbygging av skipum.

Góðkendir tænastruvarar av:

Wärtsilä
Deutz-MWM
Scania & Valmet
Callesen
Ulstein Brattvaag
ABB-Turbochargers
Desmi pumpum

stephanssons hús

P/F Tórshavnar Skipasmíðja

Tlf. +298 31 11 55

Fax +298 31 11 25

e-mail: info@faroeyard.fo

P/F Skipasmíðjan á Skála

Tlf. +298 44 11 55

Fax +298 31 44 25

e-mail: skala@faroeyard.fo

Vestmanna Skipasmíðja

Tlf. +298 42 40 10

Fax +298 42 40 05

Runavíkar Mekaniski Verkstaður

Tlf. +298 44 70 36

Fax +298 44 78 34

www.faroeyard.fo

ligt tað er hjá mær nú, og hvussu undarligt tað er at liva foruttan tað menniskja, sum eg elskaði hægst á jørðini – og hann, sum elskaði meg so høgt. Gud hjálp mær aldrin at gloyma hansara minni. Gud hjálpi!

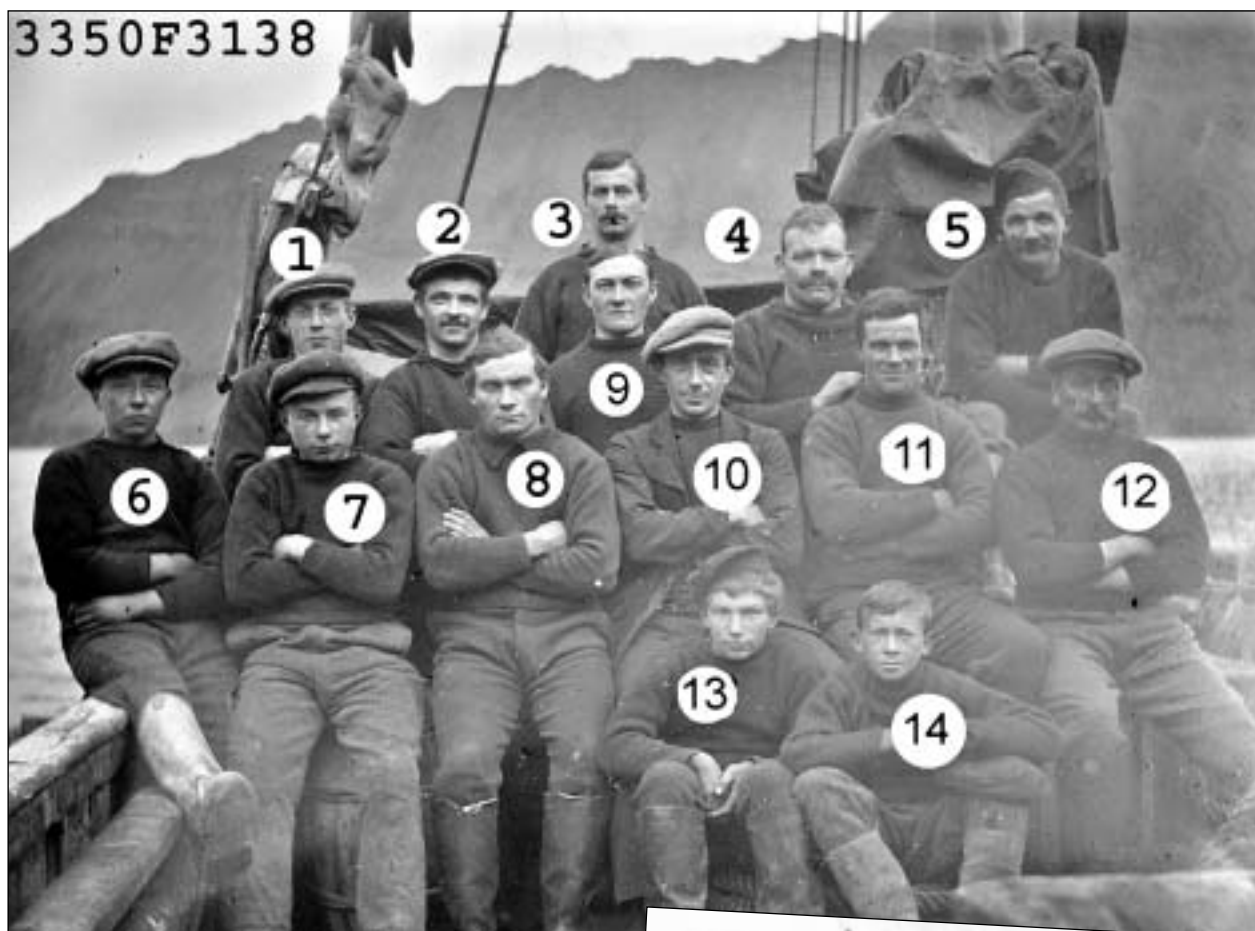
Dagbókin er nú í varðveitslu hjá Hannebeth Joensen, Sumba, sum er bróðurdóttir Bernhard. Hon er uppkallað eftir bróðrunum Johannes og Bernhard, sum báðir doyðu við "Nólsoy".

Vit takka henni eins og vit takka teimum sum hava útvegað myndir. Tey eru Hanneth sjálv, Osmond Joensen í Sandavági, Haldane Joensen frá Fornminnissavninum og Simme, sum eisini skrivaði hugtakandi yrkingina í seinasta parti. Vit hava eisini fingið loyvi at endurgeva myndir úr bókini "Færøske Sluppfiskere" hjá Jóan Paula Joensen, sum meira enn tey flestu hevur lýst umstøðurnar hjá fiskimonnum. Vit nýta

høvið at ynskja honum til lukku við teimum 60 árunum herfyri. Bárður Jákupsson hevur givið okkum loyvi at endurprenta hansara tekningar frá skipslívi í somu bók. Hesi hava øll gjørt sítt til at fáa hesa søgu so væl fram sum tað er hent og eiga øll okkara tøkk.

Onkur smávegis mynda- og prentvilla kom í seinasta part. Her skal bert verða nevnt, at systir Onnu, sum gjørdist 101 ár, kallaðist Hanna.

"Energy"

Hendan myndin er av manningini á "Energy", og myndin er helst frá 1924, eins og nógvar av hinum manningarmyndunum.

Tey nøvn vit hava fingið eru:

10. Joen Petur Kruse, Eiði. Beiggi nr. 10
2. Joen Hendrik Nicolajsen, Skopun
3. Ókendur.
4. Hanus Hammer, á Toftini, Ljósá
5. Johannus Ellingsgaard, Eiði.
6. Olaf Ellingsgaard, sonur nr. 5. Varð fyrsti tingmaður hjá tjóðveldisflokkinum í Eysturoy saman við Fredrik Hansen.
7. Ókendur
8. Jógvan Højsted, Langasand
9. Hans Amalius Hammer, Ljósá.

10. Jørgen Kruse, skipari, Eiði. Beiggi nr. 1.
 11. Hanus Jacobsen, Húsavík
 12. Ókendur
 13. Jóan Pauli Dahl, Eiði.
 14. Hans Jacobsen, Eiði.
- Var ein av teimum sum doyðu við "Acorn" í 1928, tá eldur kom í, tá sjógvur kom at einum karbiddunki.

Vit hava í hesum førinum fingið 11 av 14 nøvnum, og vit eru sera takksamir fyri, at tað sita fólk kring landið og kanna hesar myndir, so vit fáa sett nøvn á okkara farnu fiskimenn. Øll vita, at ein dagin er tað ov seint og eingin kennir nakran. Veit nakar hvørjir teir triggir ókendu menninir eru, vilja vit fegin frætta.

"Energy" varð keypt til Føroyar í 1895. Hon var bygd í 1881 í Calmton og merkt 74 brt. Í 1916 varð sluppin seld til Mortensens handil á Tvøroyri, og áttu teir hana til 1928.

Jørgen Kruse førði skipið í 1924-26. Hann var føddur í 1897 og var fyrsta árið til skips í 1913 við "King Arthur" við Christian í Hvannasundi. Annars sigldi hann í nógv ár sum bestimaður við "Grundick", sum Debes, sonur Christian førði. Tað var annars eitt eyðkenni fyri hetta reiðari, at manningin stóðaðist so sera væl.

"Energy".

Kend mynd av Jørgen Kruse.

Rættingar

Í samband við myndina av manningini á "Viðoy" 3350F3159, søgdu vit at nr. 4 og 10 vóru brøður. Hetta skuldi vera nr. 4 og 14, nevnliga brøðurnir Mourits og Pætur Franklin Sørensen, sum enn liva 97 og 95 ára gamlir.

Á myndini av "Skálanes" 3350F03127, søgdu vit, at nr. 9 var Petur Ziska. Vit hava nú fingið at vita, at tað var Johan Elias Eliassen úr Mikladali.

Heysta - í sínum tíma

"Men latum okkum ikki troyttast av at gera tað, sum gott er! Tí í sínum tíma skulu vit heysta, um vit ikki gevast."

Gal. 6,9

Nær er at heysta "í sínum tíma"?

Er tað nú, í morgin, um 10 ella um 100 ár?

Tað vita vit ikki. Kortini kann tað vera allar hesar tíðirnar. Og tó, so eru tað fleiri, sum hava upplivað nakað av andaliga heystinum.

Tey finga eitt herðaklapp fyri arbeiðið, tey gjørdur í sunnudagsskúlanum ella í ungdómsarbeiðinum, frá einum, tey minst høvdu væntað tað frá. Gud gav teimum eina uppliving, sum gleddi og stimbraði. Tey hittu menniskju, sum takkaðu Gudi fyri tey, og tað tey gjørdur. Tey upplivdu, at ein ella fleiri, tey bóðu nógv fyri og vitnaðu fyri, bleiv funnin og vunnin av Jesusi.

Tá heystaðu tey við gleði, undran og takksemi, hóast tey vóru greið yvir, at Gud átti meginpartin av æruni. At gera tað góða í Jesu navni og ikki troyttast, er eyðmýkjandi. Eyðmýkjandi, tí vit eru tornom og sein at læra, at tað er størri at tæna enn at verða tænaður. Holdið og heimurin trúgva, at vit vinna og virka mest, tá vit ornda, skipa fyri, eru oddafólk og harrar.

Jesus segði tað øvuta:

"Tann, ið vil vera stórir tykkara millum, hann skal vera tænarari tykkara; og tann, ið vil vera fremstur tykkara millum, hann skal vera trælur tykkara.

Eins og menniskjasonurin ikki er komin at verða tænaður, men at tæna og geva lív sítt sum loysigjald fyri mong" Matt. 20,26-28

Her er Jesus gudsbarnsins stóra fyrmynd. Sjónligi ávøksturur av stríði, líðing, kærleika og ofri hansara var lítil. Nakrir bangnir lærusveinar. Kortini visti Jesus, at hann gjørdi Guds vilja. Hann visti, at í sínum tíma skuldi hann heysta - um hann ikki gavst. Tí helt hann út til endans. Tað var okkara bjarging.

Jesus gavst ikki, hóast innheystingin nóg illa var byrjað, áðrenn hann fór til himmals. Fyri framman sá hann heystið, og tann stóra hvíta óteljandi skaran, "sum túsund fjøll við kava á". Tey, sum trúgva á Jesus, mugu takka og tæna honum. Tey eru partur av heystinum.

Tú vilt, eg skal tæna; eg tæna vil tær, mín frelsari, Harri og Gud, í forbøn, í ofri og verki meg lær tann trúskap, sum einaferð lønina fær og heldur í verkinum út.

Ms.628

SELUR TÚ

skipa- ella bátaútgærð?

So er FF-blaðið ein hollur boðberi, sum fer umborð á skipini – umvegis reiðariini – hvønn útgávudag.

Gerid tí eina skilagóða lýsingaravtalu við okkum

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Telefon 31 15 69
ff-blað@post.olivant.fo

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust
og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 42 40 34 / 42 30 01

fartlf: 21 33 17

fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

**Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton,
bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir**

Vit útvega eisini:

**Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til idnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari**

... sjálvandi til besta prísir !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Føroye Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

**IVECO
MOTORS**

Dygdar bátamotorar

Til kappingarførar prísir

IVECO motorar eru nýmótans motorar við framkomnum mekaniskum, ella elektroniskum innsproytiskipanum.

IVECO motorar eru samansettir av fyrsta floks deilum, sum tryggja eitt framúrskarandi avrik. Motorarnir eru lutfalsliga litlir og lættir, dálka lítið og ganga stillisliga. Motorarnir eru frá 20-1200 Hk.

KJ HYDRAULIK
POWER & MOTION CONTROL

P.O. Box 110 • Kambsdalur • Tel 444 170
Faks 444 265 • info@kj.fo • www.kj.fo

Vinnuhúsið skrávar:

Útboðið av fiskamjøli og olju fer væntandi at minka

Stórir eftirspurningur og minkandi veiðunøgdir kunnu fara at pressa prísir á fiskamjøli og olju upp í 2005.

Altjóða fiskamjøl og fiskaolju felagið IFFO, sum umboðar 2/3 av alheimsframleiðsluni, metir at veiðunøgdirnar fara at minka 11% í 2005. Hetta vil sjálvandi ávirka samlaðu framleiðsluna á fiskamjøli og fiskaolju. Hetta kann viðføra ein prísavøkstur á mjøl og olju, men sambært Intrafish er tað ikki vist, at prísirir fer at hækka, tá tað eisini eru onnur viðurskifti sum ávirka prísir. Teir seinnu mánaðirnar er prísirir hækkaður í Peru, men lækkaður í Evropa.

Veiðan, serliga í Peru, kann gerast nakað hægri í ár enn undanfarin ár, men í Kili og í norðurlondum verður roknað við, at veiðan minskar.

Framleiðslan av fiskamjøli og olju ávirkast sjálvsagt av minkandi fiskiskapinum og væntandi verður 500.000 tons minni av fiskamjøli og 67.000 tons minni av fiskaolju í 2005.

Samstundis økist eftirspurningurin eftir mjøl og olju, serliga í Asiu. Sambært IFFO verður roknað við, at Kina, Japan og Taivan, umframt Evropa, fara at økja eftirspurningin í ár. Í Evropa er orsøkin til økta eftirspurningin, økta framleiðslan av alifiski í Suðurevropa.

Grønlandsk bløð

Tað eru nógvir grønlandingar í Føroyum. Eins og øll onnur hava teir áhuga fyri at frætta tíðindi heimanífrá. Vit eru biðin um at gera vart við, at grønlandsku bløðini AG/Grønlandsposten og Sermitsiak finnast í hvussu er á Byarbókasavninum í Havn, har tey kunnu lesast á lesistovuni.

OFTARI BÍLIGARI SMIDLIGARI

NÓGV OFTARI TIL BRETLANDS

Tværfærðir um vikuna til Aberdeen og London
Eina færð um vikuna til Edinburgh

Summarflúgvingin til Bretlands er nú tvífaldað. Ferðamáluni eru London, Edinburgh og Aberdeen. Vit flúgva til London tværfærðir um vikuna frá 15. mai til 25. september, til Edinburgh eina færð um vikuna frá 21. mai til 10. september, og til Aberdeen verður flogið tværfærðir um vikuna.

Billegg ferðir hjá:

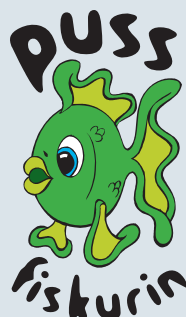
SMYRIL LINE Tel 345 900
FØNN FLOG Tel 456 363

MS TOURS Tel 322 121
Faron Travel Tel 312 600

ALPHA TRAVEL Tel 352 900
FLOGFELAG FØROYA Tel 340 000

ATLANTIC AIRWAYS

flyfoeroe.com

Ein lítill drongur kom rennandi til mostur sína og segði ovurfegin:

- Eg skal hava ein lítla-beiggja!
- Hvussu veist tú, at tað verður ein lítla-beiggja? spurdi mosturin.
- Jú, hvørja ferð mamma hevur verið á sjúkrahúsinum, havi eg fingið eina systur. Hesaferð er babba farin á sjúkrahúsið...

- Góðan dagin, er tað neyðarkall? Tit mugu hjálpa mær. Vermóðir ætlar at leypa út av vind-eyganum, men trupulleikin er, at eg fái ikki vindeygad upp...

Ungi maðurin hevði júst rent á eina eldri konu við súkklu síni.
- Har vóru tygum heppin, segði tann ungi maðurin við konuna.
- Heppin at verða yvirkoyrd? fýsti konan og bustaði burtur av kjólanum.
- Jú, síggja tygum. Í dag havi eg frí, men vanligu koyri eg trumlu...

Hon: Eg elski at ganga í mínum egnu tonkum...
Hann: Tað verður ein stuttur túrur!

Ein maður ringir til læknan og fortelur, at konan hevur fingið blindtarmsbetendils.
- Júmen, eg tók jú blindtarm hennara síðsta ár. Sig mær, hevur tú nakrantíð møtt nøkrum við tveimum blindtarmum? spyr læknan smáflennandi.
- Nei, læknan tað havi eg ikki... men sig mær hevur tú nakrantíð møtt nøkrum við einari nýggjari konu?

Fløskupostur úr Florida

Tað er ofta, at fløskupostar finnast á okkara leiðum, sum hava rikið langt. Men tann sum vit nú greiða frá man nærum hava met.

Tað var tann 25. mai 2004, at Salmun Bech úr Porkeri var á veg til útróðrar. Veðrið var gott, og hann siglir suðureftir. Tá hann er staddur sunnanfyri Mýrafjørð sær hann eina plastikfløsku, ið sær eitt sindur løgin út. Salmun vendir við aftur og tók hana upp. Tá sær hann, at eitt blátt pappír var rullað saman inni í henni, og verður brævið endurgivið.

Her stendur týtt til førøyskt:

15. apríl 2003

Til tann sum finnur hetta.

Okkara nøvn eru Shane, Michael, Johno-

tan og Avinash.

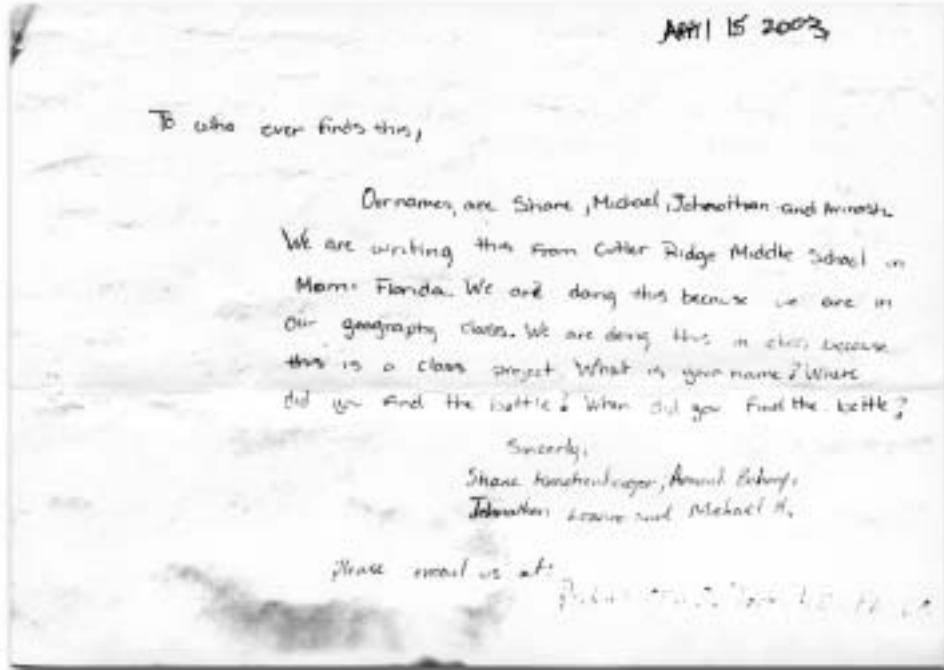
Vit skriva hetta frá Cutler Ridge Middle School í Miami Florida. Vit gera hetta í samband við ein tíma í landalæru og hetta er ein verkætlan.

Hvussu eitur tú? Hvar og nær fann tú fløskuna?

Og so standa nøvnini undir.

Fløskan var heilt vanlig, har proppurin varð settur á. Brævið var turt og kundu væl lesast, hóast tað hevði ligið eitt ár í sjónum, ella rættari sagt 13 mánaðar og 10 dagar.

Salmun royndi at fáa fatur í skúilanum men hetta eydnaðist ikki. Men nú verður hetta blaðið sent skúlanum saman við tilfari úr Føroyum, so nú fáa vit at síggja.

Sjálvt brævið.

So langt rak fløskuposturin.

Forsíðan á heimasíðu hjá Cutler Ridge Middle School.

dagsins MYND

Fyrsta fylið í Sisimiut

Hendan ryssan kom higar úr Íslandi í fjør. Hon stakk inn á gólvið í Narsraq eina tíð, áðrenn hon fekk pláss við skipi norður til Sisimiut.

Kristi himmalferðardag kom so hetta fylið til verðina, og tað er heilt sikkurt, at hetta er fyrsta fylið, sum folað er í Sisimiut.

